

VIDELI SMO ↙

Slovenska vojska pomaga na Kredarici

AKTUALNO ↘

30 let vojaškega šolstva
v samostojni Sloveniji

Marko Pišlar

V NOVO LETO ENOTNEJŠI

Leto 2021 se počasi poslavlja in pred nami so težko pričakovani novoletni prazniki ter najdaljša noč v letu, ki bo tudi letos v marsičem drugačna. Vesela praznična druženja, ulična rajanja, koncertne dogodke in silvestrovanja na prostem bodo zamenjala skromnejša praznovanja v krogu najdražjih, saj naš vsakdan še vedno kroji epidemija covid-19 ter z njo povezani ukrepi za zavezitev širjenja okužb.

Decembra praznujemo obletnico prvega postroja v Kočevski Reki, ko je prvič zadišalo po slovenski vojski, ter zaznamujemo dan samostojnosti in enotnosti v spomin na 26. december 1990, ko je bil razglašen izid plebiscita o samostojnosti Slovenije. Na podlagi trdne in odločne volje, da želimo živeti v samostojni in neodvisni državi, se je začela dolgotrajna pot osamosvajanja Slovenije. Slovenci smo na ta dan pokazali največjo mero enotnosti v vsej svoji 30-letni zgodovini.

Veliko ljudi si želi, da bi složnejše kot danes stopali po skupno oblikovani poti v četrto desetletje naše še vedno mlade države. Naj se te želje uresničijo v prihajajočem letu, ki bo priložnost tudi za spremembe na osebnem področju in v družbi. Srečno, veselo in zdravo 2022!

7

30 LET VOJAŠKEGA ŠOLSTVA V SAMOSTOJNI SLOVENIJI

Ob dnevu Šole za podčastnike podelili čin vodnika 44 kandidatom

16

Z RAMO OB RAMI

Pripadniki Slovenske vojske pomagajo pri delu s covidnimi bolniki

34

V VISOKOGORJU VELIKO VREMENSKIH EKSTREMOV

Slovenska vojska pomaga na najvišji meteorološki postaji pod Triglavom

10

PODELILI ČIN NOVIM ČASTNICAM IN ČASTNIKOM

Šolanje za častnika končali kandidati 33. generacije

19

ZAHVALA SLOVENSKEM VOJAKOM V TUJINI

Poveljniki kontingentov na misijah poročali predsedniku RS

38

Z MREŽO ZNANJA DO UČINKOVITEGA OBVLADOVANJA NESREČ

Konec leta začela delovati mreža znanja EU na področju civilne zaštite

12

PRIPRAVLJAMO SE NA PRIHOD NOVEGA LETALA

Poveljnik 15. PVL polkovnik Gaube o dosežkih in načrtih

20

NA VAJI V TUJINI PRVIČ UPORABILI VOZILLO MRAP

Na Sardiniji urili bojevanje proti improviziranim eksplozivnim sredstvom

Spoštovani sodelavke in sodelavci.

Zadnji dve leti sta bili naporni za vse nas. Epidemija koronavirusa se žal še vedno kaže kot težka preizkušnja, ena težjih v zgodovini naše mlade države. Na Ministrstvu za obrambo smo se z njo odločno spoprijeli in skupaj kljub zahtevnim razmeram uresničili večino načrtovanih ciljev. Zato se ob koncu leta iskreno zahvaljujem vsem zaposlenim v obrambnem resorju za visoko strokovno, prizadevno in vestno delo. Žal smo v obdobju, ko je zaradi nujnih ukrepov v dobro zdravja skupnosti veliko manj priložnosti za bolj neposreden stik in osebna srečanja, vendar verjamem, da ostajamo kljub temu povezani. Letos smo praznovali tridesetletnico samostojnosti domovine Republike Slovenije. Ob teh dogodkih sem poudarjal, da si Slovenska vojska kot organizacija, ki je omogočila nastanek samostojne države, zasluži dobre razmere za nemoten razvoj. Njeni ponosni pripadnice in pripadniki ste tako kot pripadniki Teritorialne obrambe med osamosvojitveno vojno za domovino pripravljeni dati vse in največ, kar imate. Zato sem zadovoljen, da smo Slovenski vojski na podlagi sprejetih zakonodajnih rešitev, ki smo jih predlagali, končno omogočili nov zagon – tako glede opremljenosti kot tudi statusa pripadnikov in kadrovske popolnitve. Po dolgem desetletju Slovenski vojski zagotavljamo stabilen vir za financiranje bistvenih obrambnih projektov in hkrati tudi pogoje za njeno posodobitev. Kupujemo novo sodobno opremo in prenavljamo vojašnice Slovenske vojske. Pomembno je tudi, da smo uredili status vojakov po 45. letu. Razveseljivo je dejstvo, da se vedno več mladih javlja za prostovoljno služenje v Slovenski vojski, ki smo ga temeljito prenovili. Poleg tega me z optimizmom navdajajo podatki, da nam je po dolгих letih uspelo obrniti negativne kadrovske trende. Prepričan sem, da je narejena dobra podlaga, da lahko v naslednjih letih nadoknadimo zaostanek iz preteklosti ter skupaj ustvarimo sodobno opremljeno Slovensko vojsko. Drugo polovico leta je zaznamovalo slovensko predsedovanje Svetu Evropske unije. Veseli me, da smo predsedovanje na obrambnem področju in na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami s skupnimi močmi uspešno izvedli. Ob tem se zahvaljujem vsem, ki ste poleg opravljanja svojih rednih nalog predano sodelovali pri tem pomembnem projektu. V prihodnjem letu nas čaka več pomembnih izzivov. V Slovenski vojski nadaljujemo uresničevanje pomembnih naložb in promocijo vojaškega poklica ter zaposlovanja. Okrepili smo pridobivanje evropskih sredstev za naložbe na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, pri čemer načrtujemo vzpostavitev nacionalnega centra Civilne zaščite kot strateškega centra

za spremljanje, načrtovanje in odzivanje, gradnjo treh podcentrov za usposabljanje ob poplavah in ujmah ter požarih v naravi in nakup vozil ter opreme za ukrepanje ob poplavah. Gre za prva pomembna evropska sredstva, ki bodo prispevala k reformi odziva sistema zaščite, reševanja in pomoči. S prenovo Zakona o gasilstvu bomo sklenili krog nujnih zakonodajnih sprememb v obrambnem resorju. Svoje delo bo nadaljevala Uprava Republike Slovenije za vojaško dediščino, ustanovljena junija letos, ki ima zelo pomembno vlogo na državni ravni, saj skrbi za snovno in nesnovno vojaško dediščino, k čemur spada jo upravne in strokovne naloge, povezane z vojnimi grobišči, vojnimi invalidi, vojnimi veterani in žrtvami vojnega nasilja, ter vojaška muzejska dejavnost. Vsem zaposlenim, družinskim članom, prostovoljcem in upokojencem voščim vesele ter mirne božične in novoletne praznike ter vam čestitam ob prazniku naše domovine, dnevu samostojnosti in enotnosti. V prihajajočem letu 2022 vam želim veliko zdravja, zadovoljstva, delovnih uspehov in osebne sreče. Svoje voščilo še posebej namenjam pripadnicam in pripadnikom Slovenske vojske, ki v mednarodnih operacijah in na misijah daleč od doma na kriznih žariščih po svetu prispevate svoj dragoceni delež k miru in varnosti v svetu.

Mag. Matej Tonin,
minister za obrambo

Spoštovani sodelavke in sodelavci, cenjeni bralke in bralci.

December je čas, ko analiziramo dosežke in oblikujemo nove načrte. Iztekajoče se leto nam bo ostalo v spominu kot leto preizkušenj in dejavnosti za obvladovanje covid-19. Kljub omejitvam in dodatnim nalogam nam je uspelo uresničiti svoje cilje, za kar se moram zahvaliti predvsem vam, sodelavkam in sodelavcem na Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Naj vas spomnim na nekaj najpomembnejših nalog na našem področju. Zelo uspešno smo opravili naloge v okviru predsedovanja Slovenije Svetu EU, pri čemer smo si prizadevali za krepitev odpornosti Evropske unije na naravne in druge nesreče ter tudi evropskega sistema civilne zaščite z nadaljnjim razvojem njegovih zmogljivosti. 7. decembra je tako uradno začela delovati mreža znanja na področju civilne zaščite, ki v ospredje postavlja pomen znanja in znanosti za preventivo, pripravljenost ter odziv na nesreče.

Organizirali in izvedli smo mednarodno praktično vajo #SIQUKE2020 s predpostavko močnejšega potresa v osrednji Sloveniji, na kateri je sodelovalo več sto udeležencev iz Slovenije ter sosednjih držav in strokovnjakov iz Evropske unije. Ob tem se zahvaljujem Slovenski vojski za podporo pri izvedbi vaje. V začetku tega meseca smo prejeli prva zaščitna sredstva v skladišče zaloga medicinske in osebne zaščitne opreme (RescEU), ki smo ga vzpostavili v Rojah. Tako prispevamo k pripravljenosti in usklajenemu odzivu Evropske unije na resne čezmejne zdravstvene grožnje, ko so nacionalne zmogljivosti preobremenjene.

Oktobra smo na vaji RoModex v Romuniji uspešno certificirali enoto za prepravljanje velikih količin vode, ki jo bomo vključili v evropski nabor civilne zaščite. Letos nam je po večletnih prizadevanjih uspelo vključiti področje zaščite in reševanja kot upravičenca za črpanje sredstev iz evropske kohezijske politike, kar bo zagotovilo hitrejši razvoj področja in učinkovito prilagoditev ter odziv sistema na posledice podnebno pogojenih nesreč. Prvi rezultat tega je objavljen razpis za nakup 40 specialnih tovornih vozil, 164 kotalnih zabojnikov in desetih visokozmogljivih črpalnih enot.

Po dolгих letih smo uskladili zakonodajo o gasilski dejavnosti. Izredno smo ponosni na dve enoti pripadnikov gasilskih enot in Civilne zaščite, ki sta avgusta v okviru mehanizma Evropske unije za civilno zaščito

uspešno končali intervencijo v Severni Makedoniji, ki so jo prizadeli obsežni gozdni požari.

Leta 2022 je poleg stalnih ciljev najpomembnejše uresničevanje doseženega. Tako je pred nami na zakonodajnem področju priprava srednjeročnega usmerjevalnega dokumenta, nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in po sprejemu uveljavitev prenovljene zakonodaje. Na operativnem področju bomo reorganizirali enote Civilne zaščite s poudarkom na oblikovanju regionalnih lokalnih enot za hitre intervencije za obvladovanje podnebno pogojenih nesreč, katerim bodo dodeljena nova vozila in oprema. Pomemben projekt je tudi vzpostavitev nacionalnega centra Civilne zaščite ter njegovih dveh enot v Sežani in Murski Soboti. Opravili bomo tudi certifikacijo novega modula za gašenje gozdnih požarov v evropskem naboru sil.

V pričakovanju božično-novoletnih praznikov ter dneva samostojnosti in enotnosti vam želim, da jih preživite mirno ter v krogu najbližjih. Naj bo novo leto uspešno, polno zaupanja v preprost, vendar tako pomemben duh solidarnosti!

Darko But,
generalni direktor
Uprave Republike Slovenije
za zaščito in reševanje

Dragi pripadnice in pripadniki Slovenske vojske na nalogah doma in po svetu.

Prišel je čas, ko se spominjamo iztekajočega se leta in že kujemo nove načrte za projekte, ki bi jih želeli uresničiti.

Že drugo leto zapored smo v razmerah pandemije uspešno uresničili veliko nalog. Na različne načine smo pomagali v boju zoper pandemijo, z usposabljanji in vajami smo ohranjali usposobljenost za naše naloge, z delovanjem v mednarodnih operacijah in na misijah prispevali k miru ter s policisti sodelovali pri preprečevanju nezakonitih migracij. Zagotavljali smo tudi helikoptersko reševanje in pomagali pri gašenju požarov v naravnem okolju ter prevozi telesnih organov za presaditev, logistično smo podpirali predsedovanje Slovenije Svetu Evropske unije, dejavno prispevali k nastanku najpomembnejših strateških dokumentov razvoja Slovenske vojske in še bi lahko našteval.

V novem letu načrtujemo postaviti temelje za vzpostavitev srednjega pehotnega bataljona, ohranjati dogovorjene in vzdrževati že vzpostavljene zmogljivosti, oblikovati strukturo, ki bo zagotavljala ustrezno popolnjenost prednostnih enot, nadaljevati posodobitev in razvoj najpomembnejših zmogljivosti, izboljšati vojaško šolstvo, sodelovati pri varovanju državne meje ter delovati v mednarodnih operacijah in na misijah ter povečati sile za hitro posredovanje. Verjamem, da bomo ob podpori in zavzetem delu vseh vas, pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske, o uspehih lahko poročali tudi naslednje leto.

Ob koncu leta se želim vsakemu izmed vas zahvaliti za predano, strokovno in nesebično opravljeno delo. Delujete namreč tako v dobro državljanov in državljanov Slovenije ter tudi širše skupnosti in oblikujete javno podobo Slovenske vojske. Želim si, da bi praznični čas preživeli kar se da prijetno v krogu svojih najbližjih. Vsem tistim, ki jim delo v službi domovine tega ne bo dopustilo, in njihovim svojcem pa voščim mirno praznovanje.

Upam, da nam novo leto vrne svet, kakršnega smo poznali pred pandemijo, v katerem bomo vsi, tudi Slovenska vojska, lahko uresničevali načrte in dosegali zastavljene cilje.

Srečno, pripadnice in pripadniki! Srečno, Slovenska vojska!

Generalmajor Robert Glavaš,
načelnik Generalštaba Slovenske vojske

30 LET VOJAŠKEGA ŠOLSTVA V SAMOSTOJNI SLOVENIJI

BESEDILO Marko Pišlar

FOTO Bruno Toič

V ponedeljek, 20. decembra, je v mariborski Kadetnici potekala slovesnost ob 30. obletnici ustanovitve Šole za podčastnike Slovenske vojske. Šola za podčastnike Teritorialne obrambe je bila prva uradno ustanovljena vojaška šola v samostojni Sloveniji in je predstavljala temelj za poznejša oblikovanje in razvoj vojaškega izobraževalnega sistema Ministrstva za obrambo Republike Slovenije. Na slovesnosti ob dnevu Šole za podčastnike je bilo v čin vodnika povišanih 44 kandidatov 37. generacije osnovnega vojaškega strokovnega izobraževanja in usposabljanja, podelili pa so tudi zaslužena priznanja ter plakete Šole za podčastnike.

Poveljnik Šole za podčastnike podpolkovnik Boštjan Lesjak je v pozdravnem nagovoru poudaril, da se je že med vojno za Slovenijo pokazalo, kako naša država potrebuje sodobno šolane podčastnike in častnike. Šola za podčastnike se je v 30-letni zgodovini razvijala v skladu s potrebami razvoja Slovenske vojske, njenega podčastniškega zbora in sodobnimi trendi v svetu, zlasti v obdobju vstopa v Severnoatlantsko zavezanstvo. Učinkovito se je tudi odzivala na spremembe v varnostnem okolju in na izzive vojaške stroke doma ter v tujini. Podpolkovnik Lesjak je še dodal, da se je Slovenska vojska v treh desetletjih izoblikovala v sodobno profesionalno organizacijo, katere prednost ni njena številčnost, temveč njeni profesionalnost in prilagodljivost na vseh področjih. Spomnil je, da so jedro in gonilo te profesionalnosti prav njeni pripadniki, častniški in podčastniški zbor Slovenske vojske. Predvsem podčastniki so pomembni pri usposabljanju in izobraževanju vojakov ter pri poveljevanju manjšim taktičnim enotam. Podpolkovnik Lesjak je povedal, da so, čeprav je v zadnjem obdobju covid-19 občasno otežil šolanje na podčastniški šoli, vsi kandidati 37. generacije uspešno končali šolanje ter

pridobili splošne vojaške veščine in znanje, ki jih bodo kot podčastniki potrebovali za opravljanje temeljnih nalog, s poudarkom na pridobivanju pomembnih voditeljskih kvalifikacij ter kompetenc.

Slavnostni govornik na prireditvi minister za obrambo mag. Matej Tonin je najprej poudaril, da so podčastniki steber Slovenske vojske. Spomnil je, da če pred tridesetimi leti ne bi imeli svojih oboroženih sil, danes ne bi živeli v samostojni in neodvisni državi, zato bo Slovenska vojska še naprej eden izmed konstitutivnih elementov slovenske države, ki ga je treba negovati ter ohranjati. Po ministrovih besedah je Slovenska vojska v tridesetih letih veliko doživela. Prvo desetletje je bilo zanjo veličastno, saj so vojsko postavljali na nove temelje. Drugo desetletje je minilo v znamenju profesionalizacije in vključevanja v evro-atlantske integracije. Tretje pa je bilo žal za Slovensko vojsko izgubljeno, saj ni bilo nujnih naložb in razvoja. Minister si zato želi, da bi Slovenska vojska v četrto desetletje vstopala drugače. V povezavi s tem je omenil Zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski, ki bo podlaga za opremljanje in posodabljanje vojske, prav tako za obnovo infrastrukture nekaterih vojašnic. Med pomembnimi dosežki je minister izpostavil razvoj vojaškega šolstva. V tem letu jim je uspelo akreditirati Višjo vojaško strokovno šolo, ki višjim podčastnikom omogoča pridobitev javno priznane višje strokovne izobrazbe. Izpostavil je tudi načrte glede vojaškega izobraževanja in usposabljanja ter nujne izboljšave pri izobraževanju in usposabljanju slovenskih častnikov z ustanovitvijo visokošolskega zavoda znotraj Slovenske vojske. Minister je prepričan, da s predlaganimi spremembami v vojaškem šolstvu odgovarjajo na trenutne in prihodnje kadrovske izzive ter potrebe Slovenske vojske in zagotavljajo njeno primerljivost s sodobnimi zavezniškimi vojskami. Ob tridesetletnici delovanja Šole za podčastnike se je minister zahvalil vsem njenim nekdanjim in sedanjim pripadnikom, novim podčastnikom Slovenske vojske, ki so prejeli prvi podčastniški čin vodnika, pa je čestital in jim zaželel uspešno delo na njihovi nadaljnji poklicni poti. »Pokažite energijo, zanos in ponos, ob koncu leta pa si vsi dobro odpočijmo ter polni energije vstopimo v leto 2022,« je svoj nagovor sklenil minister Tonin.

Z VOJAŠKIM MODULOM DO MLAJŠIH ČASTNIKOV

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Center vojaških šol je nosilec vojaškega izobraževanja in usposabljanja posameznikov v Slovenski vojski.

Razvija vojaške poklice in znanje, izobražuje ter usposablja visoko profesionalne pripadnice in pripadnike Slovenske vojske. Poslanstvo ustanove je na novinarski konferenci Ministrstva za obrambo 13. decembra predstavil poveljnik Centra vojaških šol brigadir Peter Zakrajšek. Pojasnil je tudi spremembe pri organizaciji študija na prvi bolonjski stopnji za bodoče častnike in predlog ustanovitve visokošolskega zavoda v okviru Slovenske vojske. Poudaril je, da sta oba predloga skladna z izsledki poročila medresorske skupine.

Temeljno poslanstvo Centra vojaških šol obsega vojaško izobraževanje in usposabljanje za popolnitev dolžnosti v poveljstvih, enotah in drugih organizacijskih enotah ter vojaških sestavah, sodelovanje pri zagotavljanju doktrinarnih, znanstveno-raziskovalnih dejavnosti in tehnološkega razvoja Slovenske vojske ter izdajateljske in založniške dejavnosti. Brigadir Zakrajšek je pojasnil, da se center pri izvajanju dejavnosti povezuje z javnim izobraževalnim sistemom, s primerljivimi sistemi znotraj zavezništva, predvsem pa s strukturami zavezniškega poveljstva za transformacijo. Vojaško usposabljanje in izobraževanje za pripadnike organizira in izvaja Center vojaških šol v Šoli za častnike, Šoli za podčastnike, Poveljniško-štabni

šoli ter v drugih šolah in centrih za vojaško izobraževanje in usposabljanje skladno z Zakonom o obrambi. Vojaško izobraževanje in usposabljanje obsega temeljno, osnovno in dodatno vojaško usposabljanje ter specialistične, funkcionalne in druge oblike. Vojaške osebe se lahko za opravljanje nekaterih vojaških dolžnosti šolajo tudi v tujini, za kar ima Center vojaških šol ustanovljen mehanizem priznavanja teh izobraževanj.

ŽELIJO AKREDITIRATI SVOJE IZOBRAŽEVALNE PROGRAME ČASTNIKOV
Brigadir Zakrajšek je povedal, da Slovenska vojska ne ustanavlja vojaške akademije. Pojasnil je, da poskušajo zgolj akreditirati svoje izobraževalne programe v skladu s standardi kakovosti, ki veljajo v javnem izobraževalnem sistemu, in posledično akreditirati svoje predvsem častniške izobraževalne programe, ki se izvajajo po prvi bolonjski stopnji, torej podiplomske oblike izobraževanja. Dodal je, da je treba razlikovati med organizacijo študija na prvi bolonjski stopnji, ki ga bo Slovenska vojska začela skupaj s fakultetami, ki so se za to odločile, in med ustanovitvijo visokošolskega izobraževalnega zavoda v okviru Slovenske vojske. Zavod bo na prvi bolonjski stopnji soizvajalec šestega semestra programov javnih izobraževalnih zavodov oziroma

univerz, ki bodo akreditirali in razpisali študijske programe z vojaškim izobraževalnim modulom. »Z uveljavitvijo tega študija, ki bo prve rezultate pokazal v šolskem letu 2025/2026, bi dosegli, da bo starost naših diplomantov na častniški šoli znižana za pet let,« je poudaril brigadir. Zdaj je Šola za častnike namenjena študentom, ki so končali najmanj prvo bolonjsko stopnjo. Večina študentov študij nadaljuje na drugi stopnji. Skupaj z opravljanjem Šole za častnike, ki traja od 15 do 17 mesecev, tako častniki svojo prvo delovno dolžnost zasedejo šele pri 28 letih. Novi sistem bi omogočil, da bi bili častniki v povprečju stari 23 let.

LOČENA VEŠČINSKI IN AKADEMSKI DEL

Sistem šolanja z vojaškim modulom je oblikovan tako, da bo študent pridobil štipendijo Ministrstva za obrambo, štipendijska pogodba pa ga bo obvezovala, da bo po prvem letniku opravljal pettedensko temeljno vojaško strokovno usposabljanje, po drugem letniku pa šesttedensko vojaško usposabljanje. »Ločili smo veščinski del usposabljanja in akademski del izobraževanja. V šestem semestru bodo študenti v Kadetnici v Mariboru seznanjeni predvsem z akademskimi vsebinami častniškega izobraževanja.

Novi sistem bi omogočil, da bi se starost diplomantov častniške šole znižala za pet let.

Po končanem študiju bo študent pridobil strokovni naziv fakultete in hkrati naziv častnika Slovenske vojske. Tisti, ki se bodo zaposlili v Slovenski vojski, bodo za opravljanje dolžnosti poveljnika voda opravili še trimesečni tečaj. Tisti, ki bodo svojo štipendijsko obveznost izpolnili v okviru pogodbene rezerve, pa bodo ta tečaj opravili v naslednjih dveh letih ob vpoklicih na služenje kot pogodbeni rezervisti,« je opisal brigadir. Dodal je, da so z nekaterimi fakultetami že dogovorjeni za tako sodelovanje, z drugimi pa se še dogovarjajo. Med fakultetami Univerze v Ljubljani je vojaški modul že dogovorjen v treh programih Fakultete za pomorstvo in promet ter na Obramboslovju na Fakulteti za družbene vede, znotraj Univerze v Mariboru pa na Fakulteti za organizacijske vede, Fakulteti za logistiko in Fakulteti za varnostne vede. Dogovarjajo se še s Fakulteto za šport, Fakulteto za kemijo in kemijsko tehnologijo ter Medicinsko fakulteto Univerze v Ljubljani, s Pedagoško fakulteto in Filozofsko fakulteto znotraj Univerze v Mariboru, zavodom Alma Mater Europaea ter Fakulteto za organizacijske študije v Novem mestu.

Ob koncu je brigadir poudaril, da sta oba predloga, tako glede organizacije študija na prvi bolonjski stopnji kot glede ustanovitve visokošolskega zavoda, skladna z izsledki poročila medresorske skupine. To je ustanovil minister za obrambo in je vključevala predstavnike univerz, Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu ter strokovnjake, pristojne za izobraževanje na visokošolski ravni. Izpostavil je, da je pri ustanovitvi visokošolskega vojaškega zavoda težaven veljavni Zakon o visokem šolstvu, saj predvideva ustanovitev samostojne pravne osebe, za kar pa Slovenska vojska nima pooblastil in finančnih sredstev. Predlog za dopolnitev Zakona o visokem šolstvu, s katerim bi omogočili ustanovitev visokošolskega zavoda za vojaško izobraževanje, je trenutno v parlamentarni obravnavi.

PODELILI ČIN NOVIM ČASTNICAM IN ČASTNIKOM

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Slovenska vojska je dobila tri nove častnice in šestnajst novih častnikov. Čin poročnice oziroma poročnika so prejeli na slavnostnem dogodku v predsedniški palači v Ljubljani v petek, 17. decembra. Najboljši častniki 33. generacije so prejeli tudi priznanja. Poročnice in poročnike sta nagovorila poveljnica Šole za častnike polkovnica Alenka Petek ter predsednik republike in vrhovni poveljnik obrambnih sil Borut Pahor, ki sta jim čestitala ter poudarila, da predstavljajo prihodnost Slovenske vojske.

Novi častnice in častniki so med šolanjem na Šoli za častnike usvojili in oblikovali vojaške vrednote ter znanje, s katerimi bodo častno predstavljali domovino in Slovensko vojsko. 33. generacija je morala najprej prestati zahtevno selekcijo, sledila sta trimesečno vojaško usposabljanje v Veščinskem centru v Vipavi ter 11-mesečni program splošnega vojaškega izobraževanja in usposabljanja, na katerem so kandidatke za častnice ter kandidati za častnike pridobili vojaško znanje in veščine poveljevanja, ki jim omogočajo vodenje voda oziroma opravljanje drugih začetnih častniških dolžnosti. Novi podčastniki Slovenske vojske so Matevž Šolar, Martin Selan, Aljaž Kurboš, Miha Gabrovec, Igor Primc, Žiga Markič, Matic Ajnik, Tilen Sovič, Gašper Pinter, Gašper Atelšek, Benjamin Gaube, Domen Horvat, Dan Levč, Jakob Šmid Guzej, Jaka Hmelak in Luka Žujič, nove častnice pa Danijela Šebjanič, Živa Kolenc in Anja Arčnik.

Ob podelitvi čina poročnica oziroma poročnik je zbranim čestitala poveljnica Šole za častnike polkovnica Alenka Petek. Poudarila je, da postajajo častnice in častniki tvorci slovenske vojaške profesije ter njene vloge v slovenski družbi. Zaželela jim je, da se pogumno in dejavno spoprimejo z ambivalentnostjo vojaškega poklica v sodobni in demokratični družbi ter v kulturi miru in nenasilja. Novim poročnicam in poročnikom je čestital tudi predsednik države in vrhovni poveljnik obrambnih sil Slovenije Borut Pahor. V svojem nagovoru je izpostavil njihovo odgovornost pri vodenju in poveljevanju enotam v

Slovenski vojski ter sprejemanju najtežjih odločitev v kritičnih razmerah. Poudaril je, da morajo biti poveljniki zgled svojim soborcem in opora v vsakdanjem življenju ter ob vseh preizkušnjah. Izpostavil je, da je dokončanje častniške šole šele začetek stalnega izpopolnjevanja in izboljševanja znanja ter veščin. Zaželel jim je veliko uspehov, modrosti in hrabrosti ob izpopolnjevanju njihovega poslanstva. Podelil je tudi priznanja najboljšim. Bronasto plaketo je prejel poročnik Gašper Atelšek, srebrno poročnik Gašper Pinter, zlato pa poročnik Tilen Sovič.

Najboljši častnik 33. generacije Šole za častnike je v svojem govoru izpostavil, da so med šolanjem z medsebojno pomočjo in timskim delom uspešno opravili vse izzive, se seznanili z najpomembnejšimi orožjem in sistemi Slovenske vojske ter se naučili veščin vodenja in koordinacije, ki jih bodo kot častniki nujno potrebovali. Spoznali so zgodovino in vrednote Slovenske vojske ter črpali znanje, življenjske in bojne izkušnje pripadnikov Slovenske vojske ter veteranov vojne za Slovenijo. »Med letom smo postajali čedalje bolj povezan kolektiv, ki je pridobil izkušnje z uspehi in napakami,« je poudaril poročnik ter se zahvalil odličnemu delu in podpori pripadnikov učne čete, učiteljem na katedri ter celotnemu sestavu Šole za častnike. Poudaril je, da je število poročnic in poročnikov ob koncu šolanja enako številu kandidat in kandidatov, s čimer lahko potrdi uspeh svoje generacije. »Pripravljeni in usposobljeni smo za odhod v enote, v katere smo dodeljeni, da tam prispevamo svoj delež k obrambi kopnega, morja in neba domovine,« je pogovor sklenil poročnik Sovič.

Z NOVIM KONCEPTOM VSTOPA IN USPOSABLJANJA DO VEČ VOJAKOV

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

Načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalmajor Robert Glavaš je v ponedeljek, 20. decembra, predstavnikom medijev predstavil glavne dosežke Slovenske vojske leta 2021 in spregovoril o načrtih za prihodnje obdobje.

Med glavnimi cilji v Slovenski vojski izpostavljajo pridobivanje novega kadra, zlasti mladih, in sicer za zaposlovanje v stalni sestavi, delo v pogodbeni rezervi in prostovoljno služenje vojaškega roka. Danes je v Slovenski vojski 6365 pripadnikov stalne sestave, pogodbeni rezerva pa šteje 723 pripadnikov. Generalmajor Glavaš je izpostavil, da s trenutnim kadrovskim obsegom za zdaj opravljajo vse zakonsko predpisane naloge. Čeprav so bili v zadnjem obdobju v vojski kadrovske podhranjeni, kar pomeni, da je število odhodov presegalo število prihodov v vojsko, so letos opazili pozitiven kadrovski trend. Velika zasluga za to gre ukrepom, ki so jih za reševanje kadrovskih težav sprejeli na Ministrstvu za obrambo, zlasti pa spremenjenemu konceptu vstopa v Slovensko vojsko čez enotno vstopno točko in prenovljenemu programu temeljnega vojaškega strokovnega usposabljanja za delo v Slovenski vojski.

Kot drugo pomembno področje je načelnik Generalštaba Slovenske vojske izpostavil zagotavljanje ustreznih finančnih sredstev za Slovensko vojsko. Med

letoma 2013 in 2016 je bilo posodobitvi Slovenske vojske namenjenega zelo malo denarja, v zadnjih letih pa so se ta sredstva povečala. Zlasti med gospodarsko krizo so večji del vojaškega proračuna namenili za izdatke za plače, za naložbe pa zanemarljivo malo. Kot je poudaril generalmajor Glavaš, so leta 2021 za naložbe namenili 100 milijonov evrov. Z Zakonom o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski pa je do leta 2026 zagotovljenih 780 milijonov evrov za naložbe v vojaško opremo. Večino denarja bodo namenili nakupu vojaških oklepnih vozil in transportnega letala ter rekonstrukciji in adaptaciji vojaških objektov po vsej Sloveniji, pri čemer bodo skladno s programom celostne skrbi pripadnikom Slovenske vojske zagotovili primernejše namestitvene zmogljivosti. Generalmajor Glavaš je poudaril, da so ravnokar končali dela v postojnski vojašnici, v kratkem pa bodo začeli obnavljati Vojašnico Edvarda Peperka v Ljubljani in mariborsko vojašnico.

Med pomembne mejnike za Slovensko vojsko leta 2021 je uvrstil dosežke v okviru vojaškega šolstva. V Slovenski vojski so vzpostavili višjo vojaško strokovno šolo za podčastnike, s katero bodo prvi diplomanti pridobili javno priznano izobrazbo. Poleg vojakov bi radi v vrste Slovenske vojske pritegnili čim več kandidatov, ki bi se zaposlili kot častniki. Zato pripravljajo načrte za ustanovitev vojaškega visokošolskega izobraževalnega zavoda, pri čemer bodo sodelovali z nekaterimi fakultetami. V šestem semestru študija bodo izvajali tako imenovani vojaški modul. V okviru tega bodo slušatelji opravili osnovno vojaško strokovno usposabljanje v Slovenski vojski in pridobili znanje iz vsebin, ki jih danes poučujejo med šolanjem na Šoli za častnike. Generalmajor Glavaš je ocenil, da bi tako znižali starost kandidatov, ki bi se v Slovenski vojski zaposlili kot častniki. Po prepričanju načelnika Generalštaba Slovenske vojske bi tak zavod lahko začel delovati že predvidoma prihodnje leto.

Slovenska vojska bo leta 2022 zmanjšala prisotnost svojih vojakov na mednarodni misiji Kforja na Kosovu, pri čemer bodo zmanjšali prispevek v kinetični del kontingenta, to je motorizirane čete, obdržali pa bodo nekinetični del kontingenta, zlasti za popolnjevanje skupin za povezavo in nadzor. Generalmajor Glavaš je poudaril, da bodo enotam Slovenske vojske tako zagotovili krajši operativni premor po večletnem sodelovanju na tej misiji, nato pa bodo skladno z posodabljanjem Slovenske vojske okrepili prisotnost na nekaterih drugih misijah, zlasti na Natovi misiji Okrepljena prednja prisotnost v baltskih državah, v katerih se vojaške enote iz različnih zavezniških držav usposabljaajo za svoje temeljne vojaške naloge.

PRIPRAVLJAMO SE NA PRIHOD NOVEGA LETALA

BESEDILO Marko Pišlar

FOTO Bruno Toič

Vsako leto 12. januarja praznujemo dan slovenskega vojaškega letalstva v spomin na dogodek, ko so piloti ljubljanske letalske stotnije izvedli prvi izvidniško-bojni polet na Koroško. Slovenci smo bili na letalskem področju v zgodovini vedno v svetovnem vrhu, saj imamo tudi pionirja letalstva in letalskega konstruktorja Edvarda Rusjana. Pripadniki 15. polka vojaškega letalstva Slovenske vojske ohranjajo spomin in tradicijo na vse pomembne dogodke in osebnosti iz tega obdobja. V vojašnici v Cerkljah ob Krki so uredili bogato muzejsko zbirko slikovnega gradiva in predmetov, med katerimi je tudi replika Rusjanovega letala Eda V. Kot je povedal poveljnik polka polkovnik Janez Gaube, je slovensko vojaško letalstvo zlasti v obdobju po osamosvojitvi Slovenije doseglo izjemen napredek. Danes je letalska flota Slovenske vojske v pričakovanju že štiridesetega letalnika, vsi člani posadk pa so visoko strokovno usposobljeni ter imajo ustrezna civilna in vojaška znanja ter licence, zaradi česar so cenjeni tudi v mednarodnem okolju.

POVELJEVANJE 15. POLKU VOJAŠKEGA LETALSTVA STE PREVZELI SEPTEMBRA 2019. KAKO BI OCENILI DVE LETI TRAJAJOČO POVELJNIŠKO POT?

Delo poveljnika polka je dinamično in ga opravljam z velikim veseljem. Je tudi polno izzivov, ki pa niso nepremagljivi. V letalstvu ni časa za počitek, saj v enoti nimamo klasičnega operativnega cikla, kot ga poznajo nekatere druge enote Slovenske vojske. Dvakrat na leto naredimo za del zemeljskih ekip in letalskih posadk krajši operativni premor, dolg dva tedna, in sicer med poletnimi ter božično-novoletnimi šolskimi počitnicami. Nekatere naše službe pa delujejo neprekinjeno 24 ur na dan vse dni v letu.

ENA IZMED NALOG VAŠE ENOTE, KI NEPRENEHOMA TRAJA ŽE VEČ KOT 30 LET VSE DNI V LETU, JE TUDI VAROVANJE ZRAČNEGA PROSTORA NAD REPUBLIKO SLOVENIJO. KAKO OCENJUJETE NJENO IZVEDBO?

Slovenska vojska skrbi za nadzor, varovanje in suverenost slovenskega zračnega prostora od razglasitve neodvisnosti. Najprej je zračni prostor nadzirala z radarji dolgega dosega na Ljubljanskem vrhu in Ledinekovem koglu. Leta 2017 se je tej nalogi priključil tudi par letal Pilatus PC-9M. Zračni prostor nad Slovenijo varujemo tudi z zavezniškimi letali. Ta sistem prestrežanja bi bil aktiviran ob neposredni vojaški grožnji oziroma napadu. Za nadzor in kontrolo zračnega prostora v miru, ko bi prestrezali neidentificirane civilne letalnike, ki bi vdrl v naš zračni prostor ter želeli povzročiti incident, pa so v 15-minutni pripravljenosti letala Pilatus PC-9M. Če želimo doseči, da sistem varovanja

zračnega prostora polno deluje, se moramo za te naloge redno usposablja, kar dosegamo z vajami prestrežanja v slovenskem zračnem prostoru. Tako vzdržujemo zmogljivosti vseh sodelujočih enot, in sicer 16. centra za nadzor in kontrolo zračnega prostora, posadk letal PC-9M, pripadnikov 107. letalske baze in operaterjev Operativnega centra Poveljstva sil Slovenske vojske, ki je zadolžen za vodenje operacij v slovenskem zračnem prostoru. Pomembna pridobitev 16. centra na Brniku je bila prenova objekta za potrebe uvedbe novega avtomatiziranega sistema za poveljevanje in kontrolo v zračnem prostoru ASBE. Objekt je bil tehnično prevzet ter se opremlja s pohištvo in multimedijsko opremo. Pričakujemo, da se bo operativni del centra v obnovljene kletne prostore preselil leta 2022. Prav tako si želimo kadrovske popolnitve, saj bi za potrebe delovanja centra v polni sestavi po trenutnih merilih morali zaposliti od 50 do 60 ljudi.

KAKO SO LETALSKE ENOTE SLOVENSKE VOJSKE VKLJUČENE V SISTEM ZAŠČITE IN REŠEVANJA?

Do leta 2018 je polk zagotavljal dežurno posadko za gorsko reševanje in dežurno posadko za nujno medicinsko pomoč v 15-minutni pripravljenosti na letališču Brnik ter dežurno posadko v dvourni pripravljenosti na letališču v Cerkljah ob Krki za naloge varstva pred naravnimi nesrečami in nesrečami večjih razsežnosti. Po tem letu smo v Slovenski vojski na podlagi vladnega sklepa prevzeli tudi naloge helikopterske nujne medicinske pomoči z letališča v Mariboru. Trenutno so za potrebe zaščite in reševanja vsak dan pripravljeni štirje helikopterji s posadkami. Poleg tega so poleti naši helikopterji in letalo Pilatus PC-6 pripravljeni tudi za gašenje požarov v naravi. Vse te naloge so za polk velik zalogaj.

KAKŠEN JE DANES OBSEG NALOG V PODPORO TEMU SISTEMU?

Pred epidemijo covid-19 smo naleteli okvirno 850 ur za nujno medicinsko pomoč in za gorsko reševanje. Leta 2020 se je nalet zmanjšal le za približno 100 ur, kar pomeni, da epidemija ni bistveno vplivala na obseg nalog v podporo zaščiti in reševanju. Letos se bomo približali obsegu naletenih ur iz leta 2019. Enote 15. polka pa zagotavljajo tudi podporo

Pogovor s poveljnikom 15. polka vojaškega letalstva
POLKOVNIKOM JANEZOM GAUBETOM

Novo letalo C-27J Spartan bo operativno z doseganjem začetnih operativnih zmogljivosti predvidoma leta 2025.

enotam Slovenske vojske in Policije pri varovanju državne meje. Uporaba letalnikov v podporo delovanju sil Slovenske vojske se je zadnja leta močno povečala.

LETA 2013 JE DEL VAŠE FLOTE POSTALO VLAJNO LETALO FALCON. KAKŠNE SO NJEGOVE NALOGE DANES IN KAKO USPEŠNO JIH OPRAVLJA? Letos je letalo Falcon naletelo že 890 ur. Leta 2013, ko smo ga začeli uporabljati v Slovenski vojski, je imelo neprimerljivo manj nalleta. Vesel sem, da danes vsi državni organi v Sloveniji uporabljajo to letalo za svoje potrebe in da so prepoznali njegovo uporabnost. Še posebej se je uporaba letala Falcon povečala po propadu slovenskega nacionalnega letalskega prevoznika, ko so bile ukinjene nekatere redne letalske povezave po Evropi. So pa letos večje potrebe po falconu tudi zaradi našega predsedovanja Svetu Evropske unije, saj veliko dejavnosti poteka zunaj meja Slovenije. Poleg tega letalo uspešno deluje v okviru programa Slotransplant za prevoz človeških organov in tkiv za presaditev. Od podpisa pogodbe leta 2015 smo prevoz s falconom za potrebe Slotransplanta izvedli 83-krat, letos kar 16-krat.

JESeni STE DOBILI V TESTIRANJE PRVO ELEKTRIČNO LETALO IN LETALO VIRUS TER

SIMULATOR ZA LETENJE PODJETJA PIPISTREL. KAKŠNE SO PRVE OCENE IN ZA KAJ JIH UPORABLJATE?

Prve ocene novih pridobitev so pozitivne. Zavedati se je treba, da je Slovenska vojska pri uporabi letal na električni pogon ena izmed vodilnih vojsk v svetu. Pipistrelovo letalo Virus bomo testirali še naslednjih 100 ur nalleta. Prvi trije piloti pa bodo pridobili licence za delo na tem letalu. Z letali bomo nadomestili naša šolska letala Zlin v nekaterih delih usposabljanja. Nova letala uporabljajo zelo napredno tehnološko opremo, saj je naše glavno vodilo spremljati razvoj tehnologije in dvigovati zavedanje ter znanje, zlasti pri mladih pilotih, ki bodo v prihodnosti nosilci razvoja slovenskega vojaškega letalstva in opravljanja letalskih nalog v Slovenski vojski. Pri tem nam zelo pomaga novi simulator letenja, ki ga prav tako uporabljamo za šolanje v letalski šoli. Na njem bodoči piloti spoznavajo značilnosti terena naše države in se seznanjajo z vsemi nalogami, ki jih bodo opravljali med letenjem. Simulator večinoma uporabljamo za usposabljanje, ko slabše vremenske razmere onemogočajo letenje s šolskimi letali, in ob vsakem začetnem usposabljanju. Z letali podjetja Pipistrel bomo v letalski šoli dvignili kakovost usposabljanja ter prispevali k varovanju okolja.

LETOS JE BIL OBNOVLJENO LETALO L-410 TURBOLET, KI PO NOVEM OMOGOČA NAMESTITEV DODATNEGA MEDICINSKEGA MODULA ZA PREVOZ POŠKODOVANIH ALI OBOLIH, KAR JE ŠE ZLASTI POMEMBNO V TRENUTNIH RAZMERAH EPIDEMIJE. KAKO OCENJUJETE NOVO PRIDOBITEV?

Marca 2020, ko se je začela epidemija, je bilo letalo Falcon na daljšem rednem servisu, ki je trajal vse do junija 2020. V Slovenski vojski smo bili odvisni od letal L-410 Turbolet in Pilatus PC-6. Seveda smo imeli tudi v vojski obolele pripadnike na misijah v Bosni in Hercegovini ter na Kosovu, ki jih je bilo treba varno prepeljati na nadaljnje bolnišnično zdravljenje v domovino. Prav tako je bila potreba po evakuaciji civilnih prebivalcev iz drugih držav ter po prevozu medicinske in zaščitne opreme. Posadke teh letal so vse naloge uspešno opravile. Takrat se je oblikovala zamisel, da bi tudi letalo Turbolet nadgradili

z medicinskim modulom, in v letu dni smo to uresničili. Virus covid-19 je še vedno med nami in potrebe po zračnih transportnih zmogljivostih so velike. Letalo Turbolet je danes nepogrešljivo pri zračni oskrbi naših enot na misijah v Bosni in Hercegovini, na Kosovu in v Latviji, za Mali pa uporabljamo kar falcon.

MINISTRSTVO ZA OBRAMBO JE SREDI NOVEMBRA SKLENILLO IZVEDBENI DOGOVOR Z MINISTRSTVOM ZA OBRAMBO REPUBLIKE ITALIJE ZA NAKUP TRANSPORTNEGA LETALA C-27J SPARTAN. KAKŠNA JE VLOGA POLKA PRI NAKUPU IN KATERE NALOGE BOSTE LAHKO OPRAVLJALI Z NOVIM LETALOM?

15. polk je zagotovil člane strokovne komisije, ki so sodelovali pri izboru in v postopkih nakupa. S tem letalom bomo lahko opravljali različne naloge ter na podlagi zahtev podpirali tudi delovanje enot Slovenske vojske. Novo letalo bo opremljeno s petimi moduli, in sicer z moduli za prevoz 60 vojakov z osebno opremo ali 36 vojakov s polno bojno opremo, za gašenje, izskok padalcev, prevoz evropalet in seveda z medicinskim modulom. Letalo C-27J Spartan, ki ga že uporabljajo nekatere zavezniške vojske, je zelo zmogljivo, saj ima nosilnost 11 ton. To pomeni, da bomo lahko z njim prepeljali vozilo velikosti hummerja. Letalnik prav tako odlikujeta velik dolet in letenje na veliki višini.

KAKO SE V ENOTI PRIPRAVLJATE NA PRIHOD NOVEGA LETALA?

V enoti čakamo na podpis pogodbe o nakupu, ki bo vseboval določbe glede vojaškega izobraževanja in usposabljanja posadk za delo na letalu. V 15. polku smo že pripravili nabor ustreznih kandidatov za popolnitev članov posadk, ki jih bomo poslali na šolanje k proizvajalcu. V Slovenski vojski imamo pilote, ki so leteli in še letijo v okviru Programa strateških zračnih zmogljivosti na letalih C-17 v vojaški letalski bazi Papa na Madžarskem. En kapitan se je že vrnil v enoto, drugemu pa se leta 2023 konča mandat pilota na tem letalu. Njemu smo podaljšali mandat, da se izšola tudi za inštruktorja kapitanov. Tako nam ne bo treba najemati tujega inštruktorskega kadra. Letalo C-27J Spartan bo doseglo začetne operativne zmogljivosti v dveh letih, za končne pa bomo potrebovali štiri leta. Novo letalo bo operativno z doseganjem začetnih operativnih zmogljivosti, to je predvidoma leta 2025. Naloge pa bomo z njim lahko začeli opravljaliti že prej, saj načrtujemo, da bomo med usposabljanjem posadk lahko zagotavljali zračno oskrbo naših enot na misijah v tujini. Za druge naloge bomo potrebovali več časa. V sestavi posadke letala je tudi skrbnik tovora. Kandidate za to novo dolžnost bomo morali izsolati, da bo natovorjeno letalo lahko varno vzletelo, letelo in pristalo. V načrtu je gradnja novega hangarja na letališču v Cerkljah ob Krki. Prihodnje leto je predviden začetek gradbenih del, ki naj bi bila končana do leta 2023, ko bo letalo predvidoma dobavljeno v Slovenijo.

KAKO JE V ENOTI S KADROM IN S KAKŠNIMI IZZIVI SE SPOPRIJEMATE?

Na kadrovskem področju se v polku srečujemo z enakimi izzivi kot v celotni Slovenski vojski. Kadra nam primanjkuje, morda še najmanj pilotov, ker smo vzpostavili reden dotok od dveh do treh pilotov na leto. Primanjkuje nam predvsem letalsko-tehničnega kadra in tehnikov letalcev. Prav tako ni zadostnega kadrovskega priliva v 107. letalsko bazo, ki je temelj za delovanje vojaškega letališča. Za pridobivanje kadra smo v enoti izvedli veliko dejavnosti, promoviramo in predstavljamo letalske in letališke poklice. Na območju Krškega, Brežic in Novega mesta je konkurenca na trgu delovne sile zelo velika, še posebej za tehnični kader smeri strojništva in elektrotehnike, ki ga čaka boljše plačano delo v večjih civilnih gospodarskih družbah ter manjših podjetjih.

LETO 2021 SE POČASI IZTEKA. KATERI DOGODKI SO NAJBOLJ ZAZNAMOVALI DOGAJANJE V ENOTI IN NA LETALIŠČU?

Rad bi izpostavil samo nekatere najpomembnejše dosežke. Velika pridobitev

je bila uvedba sistema za instrumentalno pristajanje v razmerah zmanjšane vidljivosti, s čimer je letališče pridobilo kategorijo CAT1. To pomeni, da lahko odslej letalniki vzletajo in pristajajo podnevi in ponoči ter v vseh vremenskih razmerah, kar je povečalo število letalskih operacij v tem letu. Začeli smo tudi projekt nadgradnje helikopterjev, ki po 25 letih nepretrgane uporabe potrebujejo temeljito obnovo. Končali smo tudi prvo fazo nadgradnje letal Pilatus PC-9M. V Letalski šoli Slovenske vojske smo vzpostavili sistem varnosti in kontrole kakovosti. Prenovili smo priročnike za usposabljanje, skladno s predpisi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu. Letos smo ponovno opravili dvojno certificiranje Šole za usposabljanje kontrolorjev združenih ognjev po klasifikaciji Nata in Ameriških letalskih sil v Evropi. Za to smo prejeli odlično oceno. S šolo smo postali vodilna država v regiji, prav tako smo tudi mentorji pripadnikom oboroženih sil nekaterih balkanskih držav pri vzpostavitvi zmogljivosti kontrolorjev združenih ognjev. Letos smo zanje izvedli prvo dvotedensko usposabljanje. Ena izmed zadnjih in zelo pomembna pridobitev na vojaškem letališču pa je novi objekt, v katerega smo letos preselili letališko gasilsko-reševalno službo. Prihodnje leto pričakujemo še štiri nova letališka gasilska vozila.

KATERE NALOGE PA ČAKAJO 15. POLK PRIHODNJE LETO?

Leta 2022 bo naša glavna naloga vzdrževanje že doseženih operativnih zmogljivosti, nadaljevanje vseh projektov nadgradenj letal in helikopterjev ter prehod iz prve v drugo fazo obnove letališča v Cerkljah ob Krki. Pozorni bomo na pridobivanje novih sredstev in njihovo uvajanje v operativno uporabo. Prav tako bomo pripravili načrt za doseganje začetnih operativnih zmogljivosti in izvedli priprave za prevzem novega letala C-27J Spartan. Sodelovali bomo na vseh večjih vojaških vajah doma in v tujini. Polk pa je nosilna enota za izvedbo že tradicionalne mednarodne vojaške vaje Jadranski udar 2022, ki bo naslednje leto jubilejna, že deseta po vrsti. Mednarodna vaja, ki bo potekala zadnji teden maja in prvi teden junija, bo ena izmed aktivnosti v okviru osrednje vaje Slovenske vojske Preskok 2022.

Z RAMO OB RAMI

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO UKC Ljubljana, Bruno Toič
in Monika Sušanj

Od sredine novembra več ekip Slovenske vojske v slovenskih bolnišnicah obremenjenemu zdravstvenemu osebju pomaga pri obravnavi covidnih in drugih bolnikov. Za Revijo Slovenska vojska smo spregovorili z diplomiranim medicinskim sestram, tehnikom zdravstvene nege in bojiščnim reševalcem, ki so med prvimi okrepili zdravstvene ekipe javnih zavodov. Strinjali so se, da so jih osebje in pacienti lepo sprejeli ter jim izkazali hvaležnost. Zadovoljni so, da so lahko pomagali v kritičnih zdravstvenih razmerah.

Pripadniki Slovenske vojske, ki od novembra delujejo v slovenskih bolnišnicah, so večinoma pripadniki Vojaške zdravstvene enote, bojiščni reševalci pa so tudi iz drugih enot Slovenske vojske. Poveljnik Vojaške zdravstvene enote polkovnik Aleksander Vidergar je na novinarski konferenci pojasnil, da enota že skoraj dve leti pomaga pri obvladovanju epidemije covid-19. »Poleg vseh mirnodobnih nalog, ki jih opravlja Vojaška zdravstvena enota, smo od začetka epidemije vključeni tudi v številne druge dejavnosti, zato smo se morali reorganizirati in preiti na krizno delovanje,« je poudaril polkovnik in dodal, da so znotraj enote ustanovili več strokovno-svetovalnih in operativnih skupin. Njihove naloge so bile dajanje priporočil

»Vsak dan zmore
kdo dihati brez
aparator in takrat
nam zaigra srce.
Vedno smo veseli,
ko je zdravljenje
uspešno.«

za preprečevanje širitev okužb, svetovanje poveljniku sil Slovenske vojske, hitra izolacija okuženih pripadnikov in sledenje rizičnih stikov. Prav tako Vojaška zdravstvena enota skrbi za jemanje in analizo brisov, cepljenje pripadnikov Slovenske vojske, zaposlenih na Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter Ministrstvu za obrambo, dezinficira prostore in izvaja medicinsko evakuacijo obolelih, mobilne enote pa redno skrbijo za opravljanje hitrih antigenskih testov ter jemanje brisov za PCR-teste.

VOJAKI V ŠTIRIH SLOVENSKIH BOLNIŠNICAH

Ob slabšanju razmer v slovenskih bolnišnicah zaradi velikega števila hospitalizacij je sredi novembra štirideset pripadnikov Slovenske vojske začelo pomagati v obeh univerzitetnih kliničnih centrih ter v celjski in novomeški bolnišnici.

Oblikovali so več ekip, ki so jih sestavljali diplomirane medicinske sestre, zdravstveni tehniki in bojiščni reševalci. Pripadnica Vojaške zdravstvene enote višja vojaška uslužbenka X. razreda in diplomirana medicinska sestra Darja Kadenšek je povedala, da so jih že prvi dan dela v Univerzitetnem kliničnem centru v Mariboru razdelili na različne oddelke glede na kompetence. »Delala sem v sivi coni, pri sprejemu bolnikov s sumom na okužbo s covidom-19, pri čemer smo po predpisanih protokolih opravljali standardne preiskave. Delo je potekalo v več izmenah, tudi ob koncih tedna. Prilagodili smo se, kot smo se le lahko. Osebje nas je lepo sprejelo. V Univerzitetnem kliničnem centru Maribor deluje mlad, zagnan in učinkovit kader, ki je po vsem tem času utrujen, zato jim pride prav vsaka pomoč,« je pojasnila pripadnica Vojaške zdravstvene enote in

Ob slabšanju razmer v slovenskih bolnišnicah je priskočilo na pomoč tudi štirideset pripadnikov Slovenske vojske.

Pripadniki Slovenske vojske so razdeljeni na več oddelkov za zdravljenje covidnih bolnikov.

izpostavila, da je bila najbolj presenečena nad velikim navalom bolnikov. »Že prej sem delala v bolnišnici, zato mi delo v kliničnem okolju ni bilo tuje. Navaditi se je bilo treba delati v polni zaščitni opremi,« je še dodala in poudarila, da poklic medicinske sestre opravlja s srcem in da je z veseljem priskočila na pomoč. Pripadnica Vojaške zdravstvene enote višja vojaška uslužbenka X. razreda in diplomirana medicinska sestra Edita Špan je pomagala v Diagnostično-terapevtskem servisu Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana na oddelku enote intenzivne terapije. Tam je skrbela za najtežje obolele. »Bolniki na mojem oddelku so v umetni komi, intubirani ter potrebujejo nego, terapijo in spremljanje vseh vitalnih funkcij. Imajo veliko cev v žilah, priključeni so na več aparatov. Poleg osnovne nege jih je treba obračati, da ne bi dobili preležanin, zbijamo jim temperaturo, skrbimo, da intravensko prejemajo terapijo, delamo jim tudi dodatne preiskave in spremljamo njihovo stanje, saj lahko hitro pride do različnih okužb, poslabšanja pridruženih bolezni ali novih zapletov. Gre večinoma za osebe moje generacije, na vrhuncu življenja. Pogovorimo se tudi z njihovimi svojci in jih poskušamo bodriti. Delam z ramo ob rami z drugimi medicinskimi sestrami, ki so zelo utrujene,« je pojasnila in dodala, da jih je osebje sprejelo odprtih rok. Svojo poklicno pot je začela prav v civilnem zdravstvu, v Bolnišnici dr. Petra Držaja. »To je delo, ki ti zleze pod kožo. Ko se je začelo govoriti o pomoči vojske, sem doma povedala, da grem pomagat. Vesela sem, da

Vojaške ekipe v UKC Ljubljana so decembra okrepili tudi pripadniki italijanske vojske.

sem koristna, saj vem, kako zahtevno je delo na intenzivnih oddelkih. Covidna kriza traja že dolgo in to je za osebe naporno. A vsak dan zmore kdo dihati brez aparatov in takrat nam zaigra srce. Vedno smo veseli, ko je zdravljenje uspešno,« je še poudarila Edita Špan.

OD JEMANJA BRISOV DO POMOČI PRI TRANSPORTU

Pripadnik Vojaške zdravstvene enote višji vodnik in tehnik zdravstvene nege Iztok Iskra je pomagal v bolnišnici v Novem mestu. »Največ časa sem delal na covidni urgenci, kamor so prihajali bolniki s poslabšanjem zdravstvenega stanja. Pred sprejemi na oddelek so morali biti še enkrat testirani. Zadolžen sem bil za jemanje brisov, opravljal sem tudi druga

delo. V jemanje brisov smo dobro vpeljeni, ker smo to počeli tudi v vojski. Največ mi pomeni, da so bili ljudje, s katerimi smo delali, zadovoljni. Pohvalili so nas in bili veseli naše pomoči,« je svoje izkušnje opisal višji vodnik. Najbolj sta ga presenetila naval bolnikov in gneča, pri čemer je bilo treba improvizirati ob iskanju proste postelje. »Veliko mi pomeni, da lahko pomagam. Tudi sicer občasno delam na urgenci, saj je za pripadnike Slovenske vojske zdravstvenega profila pomembno, da ohranjamo stik z ljudmi. Zdravstveni tehniki poleg rednih usposabljanj nujno potrebujejo tudi prakso. Najboljša motivacija pa je, da vsi sledimo istemu cilju, in to je pomoč ljudem,« je še poudaril tehnik zdravstvene nege Iztok Iskra. Vojak Damjan Kovačič je bojišni reševalec in pripadnik 20. pehotnega polka. Njegovi zadolžitvi v celjski bolnišnici sta bili predvsem spremstvo pri transportih in premeščanje bolnikov med oddelki. Delo je potekalo v polni zaščitni opremi. »Hitro smo se morali znajti. K sreči se hitro učim in takoj sem se osredotočil na skrb, ki mi je bila dodeljena. Delo je zahtevno in stresno, veliko si naokoli. Osebe je bilo zelo razumevajoče. Trudil sem se tudi, da poskrbim za dobro voljo in dvig morale. Oboleli na covidnih oddelkih so mi zares odprli oči. Ker rad pomagam, sem z veseljem sprejel to delo,« je opisal vojak, ki ga v bolnišnici pričakujejo še konec meseca.

PRIPADNIKI ITALIJANSKE VOJSKE NA POMOČ V LJUBLJANI

Decembra so vojaške ekipe v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana okrepili tudi pripadniki italijanske vojske. V Slovenijo je prišlo pet zdravnikov in deset medicinskih sester iz zračnih in letalskih sil, nekateri pa so pripadniki karabinjerjev. Zaradi izboljšanja razmer v bolnišnicah sredi meseca so delo v Sloveniji končali 17. decembra.

ZAHVALA SLOVENSKIM VOJAKOM V TUJINI

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Predsednik republike in vrhovni poveljnik obrambnih sil Borut Pahor je pred prazniki v torek, 21. decembra, tradicionalno nagovoril poveljnike kontingentov Slovenske vojske v tujini ter se zahvalil vojakom na misijah in v operacijah za njihov prispevek k ugledu države ter zagotavljanju miru. Praznične dni bo na nalogah v tujini preživel približno 270 pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske.

Po avdio-video povezavi so predsedniku Borutu Pahorju, ministru za obrambo mag. Mateju Toninu, načelniku Generalštaba Slovenske vojske generalmajorju Robertu Glavašu in poveljniku sil Slovenske vojske generalmajorju Mihi Škerbincu poročali poveljniki kontingentov v Bosni in Hercegovini, Iraku, na Kosovu, v Latviji ter Maliju. Minister Tonin je v uvodnem pozdravu spomnil na nekatere dosežke na obrambnem področju, kot sta izboljšanje statusa pripadnikov Slovenske vojske in začetek težko pričakovanih posodobitev. Za podporo pri tem se je zahvalil tudi predsedniku republike. S Kosova se je javil poveljnik 44. kontingenta v silah Kfor podpolkovnik Bojan Langerholc. Predstavil je sestavo in naloge kontingenta, ki deluje v štirih bazah. O varnostnih razmerah je povedal, da so od nedavnega obiska predsednika države nespremenjene in stabilne, vendar krhke ter nepredvidljive. Dogodkov, ki bi vplivali na večjo stopnjo ogroženosti, ne ugotavljajo, počutje pripadnikov pa je dobro. Iz Iraka se je javil podpolkovnik Boštjan Močnik, poveljnik slovenskega kontingenta, ki v operaciji Neomajna odločnost usposablja iraške varnostne sile. Povedal je, da so trenutno varnostne razmere v iraškem Kurdistanu ocenjene kot srednje resne, razmere zaradi epidemije pa ne vplivajo na opravljanje njihovih nalog. Poveljnik 10. slovenskega kontingenta na misiji Okrepljena prednja pristnost v Latviji stotnik Mitja Hajdinjak je razložil, da so na območju delovanja šele enajsti dan in da so uspešno opravili postopke primopredaje, predhodni

kontingent pa se je varno vrnil v domovino. Kontingent poleg petdesetih pripadnikov Slovenske vojske sestavlja še deset pripadnikov oboroženih sil Črne gore. Povedal je, da se vsi počutijo dobro in so motivirani. Varnostna ogroženost je trenutno nizka, izpostavil pa je, da njihova prisotnost deluje pozitivno v smislu odvrčanja morebitnih varnostnih groženj. Podpolkovnik Dragan Marič se je oglašil iz Bosne in Hercegovine ter povedal, da ima 44. kontingent v operaciji Althea od marca novo zmogljivost, hišo v Banjaluki za skupino za spremljanje in povezavo, ki pokriva deset občin. Varnostne razmere na območju delovanja so nizke. Dejavniki tveganja so promet, covid-19, kriminalna dejanja in migrantska problematika. Iz Malija se je javil nadporočnik Marko Beader. Na misiji EUTM Slovenska vojska usposablja malijske varnostne sile. Razmere v državi, v kateri sta bila v zadnjih dveh letih izvedena dva državna udara, so resne, napadi na tuje sile pa pogosti. Velik izziv je tudi epidemija covida-19. Kontingent se je prav zaradi zdravstvenih razmer odločil, da ne koristi dopusta v domovini in tako prepreči morebitne prenose okužb. Poveljnik kontingenta je poudaril, da delujejo v dveh bazah, vse bolj pa usposabljanje varnostnih sil poteka decentralizirano. »Pripadniki smo cenjeni in motivirani,« je še poudaril. Predsednik Pahor je bil v svojem nagovoru hvaležen za njihov prispevek k ugledu države ter k miru in varnosti v svetu. Spomnil je, da letos praznujemo 30. obletnico osamosvojitve naše domovine, katere pomemben del je tudi Slovenska vojska, in poudaril, da je Slovenija postala ugledna članica mednarodne skupnosti, ki ima veliko prijateljev in nobenega sovražnika. Izpostavil je, da je delo pripadnikov Slovenske vojske v tujini zelo cenjeno. Ob koncu nagovora se je zahvalil poveljnikom ter drugim pripadnikom kontingentov Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in na misijah. Zaželel jim je mirne in lepe praznike med opravljanjem svojih nalog v službi domovine. »Želim, da se zavedate, kako ponosni smo na vas. Upam, da ob poslanstvu, ki ga opravljate, čutite tudi osebno zadoščenje,« je sklenil svoj nagovor in jim zaželel predano delo ter varno vrnitev v domovino.

NA VAJI V TUJINI PRVIČ UPORABILI VOZILO MRAP

BESEDILO poročnik Matevž Kladnik,
VUNUS/430. MOD
FOTO VUNUS/430. MOD

Sodelovanje vozila MRAP
je bilo več kot upravičeno. ▲

Vod za uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev se je skupaj s pripadniki Odreda za specialno podvodno delovanje in poveljstva 430. mornariškega diviziona oktobra in novembra udeležil vaje Bison Counter 2021 na Sardiniji. Gre za največjo vajo boja proti improviziranim eksplozivnim napravam na območju Evrope. Vaja je bila organizirana na pobudo Evropske obrambne agencije, ki na njej tudi aktivno sodeluje s svojimi projekti. Po letu 2013 na Nizozemskem in letu 2016 na Švedskem je bila letošnja vaja, katere gostiteljica je bila italijanska vojska, organizirana tretjič. Na vaji je sodelovalo 650 pripadnikov oboroženih sil iz desetih držav članic EU, in sicer Avstrije, Belgije, Češke, Francije, Italije, Madžarske, Nemčije, Slovenije, Španije, Švedske, ter iz Norveške in Združenih držav Amerike.

Improvizirana eksplozivna sredstva ostajajo grožnja civilnemu prebivalstvu in pripadnikom oboroženih sil članic Nata, zlasti na kriznih območjih. Zadnja leta smo poleg njihove uporabe v asimetričnih konfliktih lahko opazovali njihovo delovanje v konfliktih med konvencionalnimi nasprotniki v kontekstu hibridnega vojskovanja. Povečuje se tudi njihova uporaba v civilnem okolju zunaj kriznih žarišč. Na eni strani različni verski in politični skrajneži delujejo sami ali organizirano, na drugi strani pa je povečana uporaba improviziranih eksplozivnih sredstev organiziranih kriminalnih združb za medsebojne obračune ali napade na lokalne

Slovenska enota je uspešno opravila vse vadbene incidente. ▲

varnostne sile. Napadi z improviziranimi eksplozivnimi sredstvi lahko potekajo na kopnem, morju ali v zraku. Povečujeta se tudi njihovi kompleksnost in škoda. Trenutne težnje kažejo, da se bo uporaba improviziranih eksplozivnih sredstev v prihodnjih desetletjih še povečevala.

Odgovor zveze Nato in zavezniških vojsk na to grožnjo je sistem boja proti improviziranim eksplozivnim sredstvom, ki je institucionalno podprt z Natovim centrom odličnosti za boj proti improviziranim eksplozivnim sredstvom v Madridu ter številnimi nacionalnimi centri, ki delujejo na tem področju. Sistem v širšem smislu vključuje enote, ki kakor

koli prispevajo k tej dejavnosti, njegov cilj pa je premagati nasprotnikov sistem. Sestavljajo ga trije stebri, ki se med seboj podpirajo in dopolnjujejo ter, odvisno od grožnje, delujejo na strateškem, operativnem in taktičnem nivoju. Prvi steber so *napadi na omrežje* (angl. Attack the Network), katerih cilji so nevtralizacija omrežja pripadnikov, ki uporabljajo improvizirana eksplozivna sredstva, blokiranje finančnih tokov, politični, diplomatski in ekonomski pritiski, zbiranje, procesiranje in izkoriščanje obveščevalnih podatkov o storilcih, kazenski pregon storilcev ter napadi na storilce, kot so aretacije. Drugi steber *premagaj napravo* (angl. Defeat the Device) vključuje dejavnosti, povezane z odkritjem in nevtralizacijo improviziranih eksplozivnih sredstev. To so zmogljivosti za preiskave območja, pregled in čiščenje komunikacij in zmogljivosti za nevtralizacijo improviziranih sredstev. Tretji steber *priprava sil* (angl. Prepare the Force) pa vključuje dejavnosti, povezane z usposabljanjem, opremljanjem in taktičnimi postopki enot, ki delujejo na območjih, na katerih so prisotna improvizirana eksplozivna sredstva, in sicer s ciljem zmanjšati število uspešnih napadov in omejiti škodo, ki jo ti povzročijo. V ta sklop spada uporaba namenskih odpornih vozil na improvizirana eksplozivna sredstva in tudi načel za delovanje v okolju njihove uporabe. Pomembno vlogo na taktični ravni predstavlja še zmogljivost elektronskih protiukrepov. Z zmanjšanjem možnosti uspešnega aktiviranja radijsko proženih improviziranih sredstev se poveča varnost enot za nevtralizacijo improviziranih eksplozivnih sredstev in drugih enot, ki delujejo v tem okolju. Sistem boja proti improviziranim napravam je torej sistem zmogljivosti, ki vključuje vsa področja bojevanja in vse bojne funkcije s poudarkom na obveščevalni zagotovitvi ter premičnosti, oviranju in preživetju, katerega želeno končno stanje je, da te naprave niso uspešno uporabljene na bojišču. Mednarodna vojaška vaja Bison Counter 2021 je potekala na treh vadiščih na italijanskem otoku Sardinija. Mešane mednarodne enote so bile organizirane v tri čete, ki so delovale pod skupnim poveljstvom bojne skupine. Poleg treh čet sta na vaji delovala še laboratorij za analizo dokaznih materialov in obveščevalna celica. Scenarij vaje je bil postavljen v afriško regijo Sahel, na območje tromeje treh namišljenih držav, na katerem je bilo aktivnih več namišljenih terorističnih skupin, ki so napadale z improviziranimi eksplozivnimi sredstvi. Vod za uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev je na vaji sodeloval z dvema oddelkoma in vozilom MRAP, ki je bilo prvič uporabljeno na vaji v tujini. Premik vozila MRAP na Sardinijo je bil logističen in administrativen izziv, vendar je bilo sodelovanje tega vozila na vaji več kot upravičeno. Vozilo je z lahkoto premagovalo zahteven teren in zagotavljalo ustrezno zaščito moštva ter ustrezen prostor za prevoz opreme in tako operaterjem omogočalo izvajanje postopkov v realističnih okoliščinah. Slovenska enota je uspešno opravila vse vadbene incidente in se v mednarodni konkurenci izkazala kot kredibilna partnerica. Pripadniki obeh oddelkov so izstopali po svojih strokovnem znanju, poznavanju taktike delovanja enot, znanju angleščine, uporabi zvez v mednarodnem okolju, delovni etiki in psihofizični vzdržljivosti. Udeležba na vaji je pokazala, da so oprema, vozila in usposobljenost operaterjev povsem na primerljivi oziroma višji ravni od pripadnikov oboroženih sil drugih držav, ki so sodelovale na vaji. Vaja je bila za sodelujoče enote odlična priložnost za urjenje posebnih taktik, tehnik in postopkov v mednarodnem vadbenem okolju ter posledično dvig ravni interoperabilnosti.

Glede na dejstvo, da napadi z improviziranimi eksplozivnimi sredstvi predstavljajo pomembno grožnjo v sodobnem varnostnem okolju, je pomembno, da Slovenska vojska vzdržuje svoje zmogljivosti na tem področju. Smiselno bi bilo razmišljati tudi o namenski skupni vaji, ki bi trenutne posamezne zmogljivosti začasno povezala v celoto. Dolgoročno pa bi lahko ustanovili tudi nacionalni center.

POTAPLJAČI NA VAJI EGEJSKI TJULENJ V GRČIJI

BESEDILO IN FOTO OSPD/430. MOD

Odred za specialno podvodno delovanje 430. mornariškega diviziona je v prvi polovici novembra sodeloval na taktični vaji enot vojaških potapljačev Egejski tjulenj 2021 (angl. Aegean Seal 2021), ki so jo organizirale oborožene sile Helenske republike v južnem delu zaliva Evoikos. Med vajo so se protiminske enote urile v postopkih preiskave, identifikacije in uničevanja podvodnih eksplozivnih sredstev, čiščenju obalnih voda in pristanišč ter v protiminskem bojevanju v zelo plitvih vodah. Konec vaje je predvideval scenarij ob morebitni krizi v regiji, v kateri bi morala posredovati mednarodna pomorska enota za odkrivanje in onesposobitev eksplozivnih sredstev ter za zagotavljanje miru in stabilnosti v regiji. Na vaji so aktivno sodelovale potapljaške enote iz Grčije, Slovenije, Belgije, Nemčije in Latvije. Kot opazovalci so se aktivnostim priključili še skupina iz poljske vojske ter pripadnika estonske in črnogorske potapljaške enote.

Osrednji del vaje je potekal od 1. do 12. novembra in je bil razdeljen na dva dela. V prvem sta bila poudarjena urjenje postopkov in integracija, drugi pa je vključeval skupinsko taktično vajo. Potapljaške aktivnosti so v zalivu, ki je del vojaške pomorske baze NBNE, potekale na poligonih, ki so jih izmenjujoč se

uporabljali potapljači posameznih držav ter ekipe, ki so morsko dno preiskovale z avtonomnim podvodnim plovilom. Delo je potekalo vzajemno. Ekipe so s podvodnim plovilom preiskale del poligona, analizirale podatke, nato pa določile lokacijo potencialne podvodne mine. Potapljači so v svojih zarisanih poligonih to potrdili oziroma ovrgli s potopom na dano točko in identifikiranjem predmeta na tej točki. Urjenje postopkov in integracija sta obsegala podvodne preiskave pristaniške infrastrukture in pristope na obalno območje v operacijah v zelo plitvih vodah. Gre za taktiko čiščenja obalnega območja, na katerem pozneje potekajo amfibijske operacije in se izkrcajo enote med asimetričnim bojevanjem. Potapljači najprej pregledajo morsko dno in hkrati polagajo sredinsko linijo, torej vrv, ki je vodilo pri podvodni navigaciji ter označevanju min pod vodo.

Podvodni pregled so izvedli z ročnim sonarjem Sonadive.

Pregled in čiščenje obalnega pasu

Pozneje pa v najplitkejšem delu obale začnejo preiskovati območje z detektorji za zaznavanje kovinskih delcev. Neeksplozivna ubojna sredstva se primerno označijo in pripravijo za nevtralizacijo, ob začetku amfibijske operacije pa se uničijo. Za varovanje takih operacij lahko potapljači poskrbijo sami ali pa z dodanim elementom zavarovanja, ki se izkrca na obalo zunaj nevarnega območja, zavzame položaje z dobrim pregledom nad celotnim območjem in omogoča kritje. Na vaji so izvedli tudi simulacijo nevtralizacije plavajoče šolske mine. Pripadnika Odreda za specialno podvodno delovanje sta se v vodo spustila iz helikopterja po jeklenici in uspešno izvedla vžig dimne bombe, ki je simulirala eksplozivno polnitev. Med vajo je potekalo tudi uničevanje na kopnem, ki je vključevalo premik s hitrimi

patruljnimi čolni do otoka Plateia, ki ga Grki uporabljajo za urjenje meta ročne bombe in scenarije, ki predvidevajo uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev. V bližnjem morskem pasu izvajajo ladijska streljanja ter podvodna uničevanja, kar pa je bilo na letošnji vaji odpovedano zaradi slabih vremenskih razmer in stanja morja. Na otoku so bili predstavljeni štirje scenariji uničevanja neeksplozivnih ubojnih sredstev, pri čemer je vsaka ekipa izvajala postopke na svojem sredstvu. Pripadniki Odreda za specialno podvodno delovanje so za nalogo prejeli neizstreljen italijanski projektil Oto Melara 76 mm z bližinskim vžigalnikom. Po izvidovanju in identificiranju so z orodji in priročnimi pripomočki za odpiranje ter s potegom na daljavo sredstvo premaknili iz prvotne lege in ob tem odkrili mino presečenja, ki se je med premikom aktivirala. Sledili sta električno proženje in uničenje sredstva, s čimer je bila naloga uspešno končana.

Skupinska taktična vaja kot sklepni del aktivnosti je bila namenjena taktičnemu delovanju v nepermisivnem okolju na morju in v obalnem pasu. Zavezniki so z uporabo avtonomnega podvodnega plovila opravili širši pregled akvatorija in določili koordinate lokacije potencialne mine. Nato so razdelili cone delovanja za slovenske, belgijske, nemške, latvijske in grške potapljače. Ti so preverili morsko dno in pregledali vse lokacije ter o tem ustrezno poročali.

Spust potapljačev po jeklenici iz helikopterja

Konec taktične vaje je predstavljalo izkrcanje grške specialne enote za direktno posredovanje in uničenje strateške točke na kopnem, kjer je bil radar. Čiščenje obalnega pasu, da se omogoči pristop na obalo, so začeli Latvijci, ki so vzpostavili varen koridor za vstop in izkrcanje grške enote. Slovenski potapljači so v koordinaciji in sodelovanju z nemškimi kolegi pregledovali koridor za varen izmik, ko bi bil strateški objekt uničen. Potapljači iz Odreda za specialno podvodno delovanje so podvodni pregled izvedli z ročnim sonarjem Sonadive ob upoštevanju postopkov iz navodila za delovanje v zelo plitvih vodah. Vse načrtovane aktivnosti med taktično vajo so potekale ponoči, dnevni čas pa je bil namenjen pripravam in počitku ter pripravljenosti na odzivanje na izredne dogodke, kot je bila na primer plavajoča improvizirana naprava, ki so jo v usklajeni akciji uspešno nevtralizirali. Vaja Egejski tjulenj 2021 je bila dobro organizirana, kar so potrdili vsi udeleženci. Z različnimi aktivnostmi so se lahko urili v postopkih posameznika in skupine za uničevanje neeksplozivnih eksplozivnih naprav in v boju proti improviziranim eksplozivnim napravam. Dvignili so raven povezanosti s potapljači drugih držav udeleženk, saj so si naloge razdelili in se dopolnjevali. Pri tem so bili najpomembnejši komunikacija, upoštevanje standardiziranih postopkov v okviru zavezništva, iznajdljivost in prilagodljivost. Udeleženci so svoje izkušnje med seboj delili. Odred za specialno podvodno delovanje je zanesljiv kolektiv s posebno skupinsko dinamiko, ki se je razvila kot posledica zahtevnega podvodnega dela. Skupina odreda se je vaje udeležila v okrnjenem številu, pridružila pa sta se ji potapljača z večnamenske ladje Triglav 11, ki sta se dobro vključila v delo. Enota je pustila odličen vtis, zato si vsi sodelujoči želijo ponovnega sodelovanja, tako v okviru prihodnje vaje Egejski tjulenj kot tudi na drugih skupnih usposabljanjih v okviru zavezništva.

Uničevanje sredstva

OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ŠT. 354
DECEMBER 2021

6114.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO S SPOMINSKIM KOVANCEM

prejmejo:
Vesna MARČIČ, 1957
Darko MEZNARIČ, 1962
Ana ŠKOF, 1958

Številka: 094-8/2021-33
Datum: 20. 10. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6115.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

**VELIKO SABLJO MINISTRSTVA
ZA OBRAMBO**

prejme:
Boštjan MOČNIK, 1974

Številka: 094-8/2021-34
Datum: 23. 10. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6116.

Na podlagi člena 63. a Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in 12. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15) izdajam

ODREDBO O NAPREDOVANJU VIŠJIH VOJAŠKIH USLUŽBENCEV V RAZREDIH

I. napredovanje v XIII. razred:

Ludvik KNAFELJ, 1969
Milena KREDAR, 1967
Barbara LEBEN, 1963

II. napredovanje v XII. razred:

Barbara FRUMEN, 1981
Mateja KOKOL, 1976
Sabina KOSTANJŠEK, 1976
Jože KRAŠOVEC, 1978
Rajko PETEK, 1971
Špela RUS, 1981
Jernej ŠKRGET, 1980
Zoran TRATNIK, 1982

III. napredovanje v XI. razred:

Tamara MEDVED OBREZA, 1978
Boris UREK, 1966
Zmago ZAGORC, 1970

IV. napredovanje v X. razred:

Karmen PETROVČIČ SELMANI, 1963

Številka: 811-1/2021-35
Datum: 25. 10. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6117.

Na podlagi člena 63. a Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 –

ZPIZ-2, 95/15) in 3. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15) izdajam

ODREDBO O POTRĐITVI RAZREDA VIŠJIM VOJAŠKIM USLUŽBENCEM

potrditev IX. razreda:

Anja Petra BENCEK, 1992
Laura GABOR, 1993
Žika JERAM, 1976
Anže MATELIČ, 1993
Tomaž PAJNTAR, 1981
Ingrid ŠILEC, 1995
Tomaž ŠUŠTAR, 1978
Gregor ZUPAN, 1978

Številka: 811-1/2021-36
Datum: 25. 10. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6118.

Na podlagi tretjega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) ter 9. in 11. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

ODREDBO O POVIŠANJU ČASTNIKOV

I. v čin brigadirja:

Boštjan MOČNIK, 1974

II. v čin polkovnika:

Andrej INDOF, 1970
Marko KOŠIR, 1964
Drago NAVRŠNIK, 1967
Dejan OKOVIČ, 1968
Aleksander VIDERGAR, 1975

III. v čin kapitana fregate:

Ludvik KOŽAR, 1967

IV. v čin podpolkovnika:

Peter ANŽIČ, 1971
Stanislav BREZAR, 1972
Urška BRODNIK, 1973
Igor CVERLE, 1966
Janez DRESLER, 1966

Leon FINŽGAR, 1966
Ervin HATUNIČ, 1971
Dušan JURATOVAC, 1967
Aleš KUNSTELJ, 1972
Dušan LADINEK, 1964
Zvezdan MARKOVIĆ, 1970
Ivo MRAMOR, 1971
Zoran ROMIH, 1970
Igor STERGAR, 1967
Srečko ŠKERLAK, 1966
Benjamin ŠKRINJAR, 1977
Marko ŠTRUBELJ, 1977

V. v čin majorja:
Alen KEBER, 1975

VI. v čin poročnika bojne ladje:
Tomaž TOMAŽIČ, 1974

VII. v čin stotnika:
Miroslav DEBELJAK, 1973
Andrej FIORELLI, 1985
Edis HRUSTANOVIĆ, 1978
Maja KOČNAR, 1982
Rajko KRAČUN, 1978
Anita KRAHLER, 1979
Klemen ŠTIRN, 1983

VIII. v čin nadporočnika:
Jaka BABULČ, 1988
Nina BEČAN, 1991
Katja BEZJAK, 1986
Tea BIZJAK, 1987
Lucijan CVERLIN, 1988
Uroš ČRNIGOJ, 1993
Tadej GRAČNAR, 1988
Tadej HAFNER, 1989
Lan Nemanja JANKOVIĆ, 1986
Peter KAVČIČ, 1989
Anja KNAP RAKUŠA, 1988
Zoran KOVAČIČ, 1986
Simon MIHIČ, 1989
Luka NEMEC, 1990
Linda PELAJ, 1990
Matej PERGER, 1988
Jernej SIMONIČ, 1986
Primož SVATOVŠEK, 1977
Andrej TAJNIK, 1992
Matej TEREK, 1990
Mike TURKOVIĆ, 1988
Rok VOVK, 1986

Številka: 811-1/2021-37
Datum: 25. 10. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6119.

Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo, 95/15
in 139/20) ter prvega odstavka 80.
člena Pravilnika o priznanjih Ministr-
stva za obrambo (Uradni list RS, št.
41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15,
72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO
S SPOMINSKIM KOVANCEM
prejme:
Lado HOČEVAR, 1969

Številka: 094-8/2021-35
Datum: 28. 10. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6120.

Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo, 95/15
in 139/20) ter prvega odstavka 80.
člena Pravilnika o priznanjih Ministr-
stva za obrambo (Uradni list RS, št.
41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15,
72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO
S SPOMINSKIM KOVANCEM
prejme:
Mojca VUČKO, 1968

Številka: 094-8/2021-36
Datum: 28. 10. 2021

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6121.

Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo

(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o
priznanjih načelnika GŠSV št. 094-
5/2013-260 z dne 17. 1. 2014 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV

MEDALJO V SLUŽBI MIRU
prejmejo:
Zdravko ALEKSIĆ, 1965
Matjaž PETRIČ, 1965
Sašo POLAK, 1977

Številka: 094.10/2021-15
Datum: 19. 7. 2021

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6122.

Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o
priznanjih načelnika GŠSV št. 094-
5/2013-260 z dne 17. 1. 2014 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV

MEDALJO V SLUŽBI MIRU
prejmejo:
Boštjan BLAŽIČ, 1985
Gorazd BOBEK, 1982
Nikolaj BREŽAN, 1976
David CIMERMANČIČ, 1985
Darijan CIRNSKI, 1983
Boris ČURIČ, 1974
Dejan DRGANC, 1988
Peter GREGL, 1981
Roman GRMOVŠEK, 1975
Ninoslav IVEZIĆ, 1991
Matej JANEŽIČ, 1982
Gregor KAPELE, 1985
Ludvik KLUN, 1977
Sašo KOCEN, 1991
Anže KOMAC, 1984
Andrej KOS, 1987
Aleš KOŠTIČ, 1982
Slavko KRAJNČIČ, 1970

Anton LIPOGLAVŠEK, 1970
Robi LUBINIČ, 1989
Franc MAJCEN, 1964
Boris MIHELAČ, 1964
Nataša MURKO, 1987
Janez OBERSTAR, 1983
Enes PAŠALIČ, 1971
Andrej PAVLIN, 1984
Mitja PEŠEC, 1993
Lenart PODBREŽNIK, 1992
Rok RUP, 1990
Peter SAJEVEC, 1977
Matjaž SLANC, 1985
Igor STRAŠEK, 1970
Konrad ŠALEHAR, 1985
Elvedin ŠARIĆ, 1984
Peter ŠTAMFELJ, 1978
Darko ŠUMAH, 1987
Mitja ŠVIGELJ, 1974
Marinko UMOLAC, 1987
Karmen ZELIČ, 1981

Številka: 094-10/2021-16
Datum: 19. 7. 2021

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6123.

Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o
priznanjih načelnika GŠSV št. 094-
5/2013-260 z dne 17. 1. 2014 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV

MEDALJO V SLUŽBI MIRU
prejme:
Inge KEMPERLE, 1969

Številka: 094-10/2021-17
Datum: 26. 7. 2021

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6124.

Na podlagi 54. člena Zakona o

obrambi (Uradni list RS, št. 103/04
– uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o
priznanjih načelnika GŠSV št. 094-
5/2013-260 z dne 17. 1. 2014 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV

MEDALJO V SLUŽBI MIRU
prejmejo:
Matej CRNKOVIČ, 1968
Matjaž KAVČIČ, 1969
Igor PRAZNIK, 1973

Številka: 094-10/2021-18
Datum: 31. 8. 2021

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6125.

Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo) in dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV

MEDALJO V SLUŽBI MIRU
prejme:
Miran KRISTOVIČ, 1960

Številka: 094-10/2021-19
Datum: 6. 9. 2021

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6126.

Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04
– uradno prečiščeno besedilo) in
drugega odstavka 80. člena Pra-
vilnika o priznanjih Ministrstva za
obrambo (Uradni list RS, št. 41/07,

4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in
32/21) izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
132. GORSKEGA POLKA SV

I. ZLATO MEDALJO
132. GORP
prejme:
Simon LINDIČ, 1976

II. SREBRNO MEDALJO
132. GORP
prejme:
Primož SAVINŠEK, 1975

Številka: 094-2/2021-52
Datum: 2. 7. 2021

Polkovnik
Boštjan MOČNIK
POVELJNIK BRIGADE

6127.

Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in
32/21) in Ukaza 670. LOGP št. 094-
5/2013-171 z dne 11. 11. 2013 z do-
polnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
670. LOGISTIČNEGA POLKA SV

I. SREBRNO MEDALJO
670. LOGP
prejme:
Matjaž BOLDIREV, 1977

II. BRONASTO MEDALJO
670. LOGP
prejmejo:
Anton BERTOLE, 1976
Damjan KAJTNER, 1967
Anton KOS, 1979
Andrej LIPOVEC, 1964
Matjaž MARKOVIČ, 1969
Karel NIKOLAVČIČ, 1964
Branko POKLIČ, 1971
Emil PUKLAVEC, 1960
Igor ZIMET, 1974

III. POHVALO POVELJNIKA 670. LOGP

prejmejo:
Roman BELOVIČ, 1984
Mojca CELCER, 1978
Valerija GERŠAK, 1978
Marko KUHARIČ, 1977
Andrej KUMAR, 1987
Uroš REPŠE, 1980
Fredri ŠPES, 1980

IV. ZAHVALO POVELJNIKA 670. LOGP

prejmeta:
OZVVS SLOVENSKA BISTRICA
PGD SLOVENSKA BISTRICA

Številka: 094-2/2021-71
Datum: 10. 9. 2021

Podpolkovnik
Andrej SKODIČ
POVELJNIK POLKA

6128.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Uказа 132. GORP št. 094-5/2013-162 z dne 5. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
132. GORSKEGA POLKA SV

I. ZLATO MEDALJO 132. GORP

prejme:
Anže RODE, 1972

II. BRONASTO MEDALJO 132. GORP

prejmejo:
Blaž ARH, 1990
Zoran BOJKOV, 1984
Janez PRETNAR, 1967
Mark SELAN, 1979
Sašo ŠKOFIC, 1970

III. POHVALO POVELJNIKA 132. GORP

prejmejo:
Francka FRELIH, 1961

Mark MANDY, 1984
Lucija RUTAR, 1963
Mitja ŽIVIC, 1979

Številka: 094-2/2021-67
Datum: 21. 9. 2021

Podpolkovnik
Fedja VRANIČAR
POVELJNIK 132. GORP

6129.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Uказа VERC št. 094-3/2014-14 z dne 27. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
VERIFIKACIJSKEGA CENTRA SV

I. BRONASTO PLAKETO VERC
prejmejo:
Andreja KOŠIR, 1963
Bojan STARIN, 1979
Zlatko VEHOVAR, 1965

II. ZAHVALO POVELJNIKA VERC

prejmejo:
EVOJ VSTO
Boštjan TOMC, 1972
VOJAŠKA ZDRAVSTVENA ENOTA

Številka: 094-2/2021-69
Datum: 22. 9. 2021

Polkovnik
Branko PODBREŽNIK
POVELJNIK VERC

6130.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Uказа 157. LOGP št. 094-3/2015-12 z dne 5. 3. 2015 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
157. LOGISTIČNEGA POLKA SV

I. BRONASTO MEDALJO 157. LOGP

prejmejo:
Rajko BEŽAN, 1973
Mihael DERVARIČ, 1986
Dejan IZGORŠEK, 1975
Andrej JEVNIKAR, 1962
Marjan JURIČ, 1973
Borut KLEMENČIČ, 1983
Robert MODIC, 1977
Toni RAKUŠ, 1966
Srečko STAJNKO, 1960
Marko ZEBIČ, 1976

II. BRONASTO PLAKETO 157. LOGP

prejme:
DVIG, D. O. O.

III. POHVALO POVELJNIKA 157. LOGP

prejmeta:
Boštjan OMAHEN, 1971
Denis ŠIMIČ, 1986

Številka: 094-2/2021-72
Datum: 1. 10. 2021

Podpolkovnik
Benjamin KOVAČIČ
POVELJNIK POLKA

DOMOVINI PRISEGLA NOVA GENERACIJA VOJAKOV

BESEDILO Slovenska vojska in Silvestra Sadar
FOTO Slovenska vojska

V petek, 10. decembra, je bila v Veščinskem centru v Vipavi slovenska prisega kandidat in kandidatov generacije november 2021, ki so temeljno vojaško strokovno usposabljanje začeli v ponedeljek, 8. novembra. Prvo enomesečno fazo usposabljanja, v kateri so usvojili temeljno znanje in veščine za opravljanje vojaške službe, je tako uspešno končala druga generacija kandidatov, ki se usposablja po prenovljenem konceptu temeljnega vojaškega strokovnega usposabljanja. Do zdaj ga je uspešno končala že julijska generacija, v kateri je bilo 27 kandidatov za vojaka, 79 vojakov prostovoljcev in trije pogodbeni rezervisti.

✓ V postroju pred prisego domovini je stalo 117 kandidatov.

Poveljnik Veščinskega centra Slovenske vojske podpolkovnik Jurij Raduha je v pozdravnem nagovoru poudaril, da so se kandidati izkazali. »Dosegli ste zelo dobre rezultate. Številni ste nas presesteli tudi s svojimi znanjem, pripravljenostjo za pridobivanje vojaškega znanja, motivacijo in predvsem odnosom. Po petih tednih dežja, snega, burje, znoja, smeha in začudenih pogledov se iz množice radovednih in vztrajnih posameznikov oblikujejo homogeni vojaški kolektivi s trajnimi prijateljskimi vezmi,« je še povedal poveljnik Veščinskega centra Slovenske vojske. Slavnostni govornik na slovesnosti ob prisegi v Vipavi je bil poveljnik 1. brigade Slovenske vojske brigadir Boštjan Močnik. Ta je poudaril, da si prisega in hkrati odločitev za vojaško usposabljanje zaslužita najvišje priznanje, občudovanje ter veliko zahvalo, saj njihova osebna odločitev ni bila skrita v zakonodajni obvezi, temveč temelji na prostovoljnosti. Po njegovih besedah to kaže, da imajo odgovornost in ljubezen do domovine ter čut do sočloveka in skupnosti. Slovesno prisego domovini so v navzočnosti poveljnikov, inštruktorjev, svojcev, znancev in prijateljev podpisali 48 kandidatov za poklicne vojaše, 67 vojakov na prostovoljnem služenju vojaškega roka ter dva kandidata za pogodbenega rezervista generacije november 2021. Kandidati so bili ob prisegi ponosni in so prepričani, da bi moral to izkusiti vsak državljan. Kandidatka Karmen Brečko je bila vesela, da so preživeli prvih pet tednov usposabljanja. »Tudi inštruktorji nas spodbujajo in nam posredujejo svoje znanje, ki ga potrebujemo, zato mislim, da večjih težav ne bo,« je še dodala. Kandidat Nejc Cesar je pojasnil, da se je bilo na začetku težko navaditi zlasti na novo rutino, red, disciplino in izrečene ukaze. »Vendar smo v enoti postali prijatelji in smo se navadili vsega, zato nič ni več težko,« je še dodal. Kandidatka Teja Tropan pa je razložila, da se lahko na vojaškem usposabljanju naučiš veliko o sebi, saj ugotoviš, česa si sposoben. »V nekaj tednih smo stkali res dobre prijateljske vezi, saj se vsi zavedamo, da moramo delovati kot ekipa,« je poudarila in dopolnila, da usposabljanje ni lahko, vendar niti ne pretežno, če si za to motiviran in si za svoje cilje pripravljen trdo delati.

SLOVENSKA VOJSKA SKRBI ZA MIR NA KOSOVU

BESEDILO IN FOTO 44. slovenski kontingent v silah Kfor

Usposabljanje za premagovanje strahu ob uporabi ognja

Konec oktobra je naloge na območju mednarodne operacije in misije na Kosovu prevzel 44. kontingent Slovenske vojske, v katerem deluje 193 pripadnikov Slovenske vojske in zaposlenih na Ministrstvu za obrambo. Pripadniki kontingenta so nastanjeni v štirih vojaških bazah na območju Kosova, večina pa jih deluje v bazi v Peči na zahodu države. Temeljne naloge še vedno ostajajo varovanje objektov Kforja in samostana Visoki Dečani, patroliranje na območju manjšinskih enklav, zagotavljanje hitrih odzivnih sil in taktične rezerve za poveljnika Kforja, po potrebi spremstvo premikov, zbiranje in posredovanje podatkov ter dnevni stik z lokalnim prebivalstvom. Pri opravljanju nalog, ki jih pripadniki slovenskega kontingenta vestno izvajajo, je še vedno prisotna nevarnost zaradi okužbe s covidom-19. Da bi preprečili ponovne izbruhe in širjenje okužb, ravnajo odgovorno in dosledno upoštevajo priporočila ter izvajajo splošne ukrepe za preprečevanje in obvladovanje okužb. Pripadniki Slovenske vojske na misiji so polno cepljeni, nekateri izmed njih so prejeli tudi osvežitveni odmerek. Ob prihajajočih božično-novoletnih praznikih in odsotnosti od najdražjih se z okraševanjem ter slastnimi dobrotami iz domovine trudijo spodbujati edinstveno praznično vzdušje ob koncu drugega meseca dela na misiji.

44. slovenski kontingent na Kosovu sestavlja 193 pripadnikov Slovenske vojske. Izmed teh jih večina, to je 122 pripadnikov, deluje v bazi Villaggio Italia v Peči na zahodu države. Preostali pripadniki so nastanjeni še v treh bazah, in sicer Novo Selo, Film City in Bond Steel na vzhodu Kosova.

44. slovenski kontingent v silah Kfor sestavlja kinetični in nekinetični del. V kinetičnem delu delujeta manevrska četa in poveljstvo, ki sta nameščena v bazi Villaggio Italia v Peči in spadata pod zahodno regionalno poveljstvo, nekinetični del pa sestavlja šest skupin za povezavo in nadzor. Dve sta v bazi Villaggio Italia, štiri pa v bazi Novo Selo, ki spada pod vzhodno regionalno poveljstvo. V vojaški bazi v Peči je še nacionalni podporni element, razen dveh pripadnikov, ki delujeta v bazi Film City v Prištini. Del nacionalnega podpornega elementa je logistični oddelek. V bazi v Peči domuje tudi enota slovenske vojaške policije. V sestavi kontingenta so še pripadniki Slovenske vojske, ki dopolnjujejo nekatere dolžnosti v poveljniški strukturi sil Kfor. Poveljnik 44. slovenskega kontingenta v silah Kfor podpolkovnik Bojan Langerholc je povedal, da sta bila prva meseca kritična, saj se takrat po navadi določita uspešnost in ritem celotne šestmesečne napotitve na misijo. »Začeli smo z najpomembnejšim, postavitvijo prednostnih nalog in jasno razmejitvijo odgovornosti glavnega kadra ter drugih pripadnikov. Glede na dejstvo, da je kontingent sestavljen iz 16 enot Slovenske vojske in so bile priprave pred napotitvijo krajše od dveh mesecev ter zaznamovane z dopusti, smo začeli intenzivno, predvsem z dodatnim usposabljanjem, postavitvijo visokega tempa dela in zagotovitvijo zaščite sil,« je pojasnil poveljnik slovenskega kontingenta v silah Kfor. Razložil je še, da je vsaka napotitev na misijo na neki način menjava delovnega okolja, v katerem je vse novo, na primer hrana, namestitve, nadrejeni, sodelavci, jezik. Zato je pomembno, da kot ambasadorji domovine naredijo profesionalen, odločen in korekten prvi vtis. Dva meseca delovanja sta bila po njegovih besedah zelo naporna, hkrati pa so to po navadi najlepši dnevi, saj hitro minejo in je morala moštva še visoka.

SKRBIJO ZA UGLED SLOVENSKE VOJSKE IN SLOVENIJE V MEDNARODNI SKUPNOSTI

Pripadniki Slovenske vojske opravljajo tudi nekatere dolžnosti v poveljniški strukturi sil Kfor. Poročnik Aljaž Medved je pripadnik zahodnega regionalnega poveljstva. Pojasnil je, da si po začetni negotovosti, nepoznavanju dela, spremembi ritma in načinu življenja upa trditi, da so se že vsi zživeli v novo okolje in prilagodili na ritem, ki bo njihova stalnica še štiri mesece. Stkali so prva prijateljstva in poznanstva na nacionalni in mednarodni ravni. »Z vsakim družabnim dogodkom in dejavnostjo smo kot kontingent bolj povezani in si bolj zaupamo. Izzive rešujemo sproti in ne dovolimo, da nas slaba volja, prepir ali zasičenost z delom vržejo iz tira. Čeprav v poveljstvu pretežno sedimo v pisarnah, prejmemo vse podatke s terena, da vemo, kaj se dogaja na našem območju delovanja. Poslanstvo in naloge, ki nam jih je zaupala domovina, bomo opravili predano in profesionalno, s ciljem še povečati ugled Slovenije in Slovenske vojske v mednarodni skupnosti,« je pojasnil poročnik Medved. Slovenska vojska je na Kosovu dejavna tudi v okviru civilno-vojaškega sodelovanja. V prvih mesecih delovanja kontingenta so bili na tem področju zelo dejavni. Predvsem veliko dejavnosti je potekalo v celici za civilno-vojaško sodelovanje zahodnega regionalnega poveljstva, ki šteje štiri vojaške predstavnike in civilnega prevajalca. »V tem času smo uresničili veliko projektov, predvsem donacij medicinske in gasilske opreme, prenosnih računalnikov in drugega. Do zdaj smo že končali projekte, ki so obsegali obnovo nekaterih manjših objektov javnega pomena, kot so okna, črpalke za vodo, v več občinah na območju delovanja zahodnega regionalnega poveljstva so bili v centre Rdečega križa predani paketi s hrano,« je pojasnil višji štabni vodnik Daniel Livič, ki je bil zaradi obveznosti vsak dan prisoten na terenu, zato je imel priložnost spoznati navade, kulturo in ljudi. Kot je dodal, jim tudi v prihodnosti ne bo zmanjkalo dela, saj je v izvedbenem postopku nekaj nacionalnih projektov sodelovanja z lokalnimi skupnostmi na področju delovanja 44. slovenskega kontingenta v silah Kfor. Pri teh sodelujejo predvsem s skupinami za povezavo in nadzor, ki pri svojem delu zaznavajo potrebe

lokalnega prebivalstva po pomoči v obliki gasilske opreme, invalidskih pripomočkov, športne opreme in drugega.

V glavni Natovi bazi na Kosovu, Film City v Prištini, je nastanjenih kar nekaj deset pripadnikov Slovenske vojske in drugih uslužbencev ter strokovnjakov iz vojaških in civilnih struktur Slovenije, ki opravljajo svoje naloge in dolžnosti tako v okviru Kforjeve operacije Joint Enterprise kot tudi v okviru Natove svetovalne skupine za razvoj varnostnih zmogljivosti na Kosovu pa tudi nekaj drugih pomembnih dolžnosti, ki so povezane z nacionalnimi interesi Republike Slovenije na območju Zahodnega Balkana in imajo pomemben prispevek zlasti k zaščiti slovenskih sil. Podpolkovnik Peter Jazbinšek je na misijo na Kosovo tokrat napoten drugič in resnici na ljubo na dolžnost, ki je vsaj vsebinsko zelo povezana s tisto, ki jo je opravljal ob prvi napotitvi pred nekaj leti. »Posledično mi je bilo zaradi tega nekoliko lažje vsaj med prevzemanjem te dolžnosti, saj sem precejšen del postopkov in nalog ter celotnega sistema že poznal,« je razložil podpolkovnik Jazbinšek. Pojasnil je, da je bil na dolžnosti v skladu z našimi mednarodnimi zavezami vedno slovenski častnik, vendar je sam žal prišel na delovno mesto, ki v preteklem kontingentu ni imelo delavca. Opravlja naloge načelnika oddelka za koordinacijo dela skupin za povezavo in nadzor po vsem območju odgovornosti Kforja. Ta oddelek je del najpomembnejšega sektorja v poveljstvu Kforja, ki je odgovoren za združeni nadzor učinkov delovanja sil Kfor. Delo tega oddelka je med trenutnim delovanjem najbolj poudarjeno, saj nadzoruje in upravlja delovanje nekinetičnega segmenta sil Kfor. Ta v razvoju operacije prevzema prvo mesto v primerjavi z manevrskim delom. Kot je dejal, so njegove dosedanje izkušnje odlične, mednarodna ekipa, ki jo vodi, pa je izjemna, tako v smislu sodelovanja kot tudi glede vojaško-strokovne usposobljenosti.

ZADNJA KINETIČNA ENOTA NA MISIJI KFORJA

Osrednji del 44. slovenskega kontingenta v silah Kfor je manevrska četa. Motorizirana četa Sierra je po sestavi heterogena enota, saj so njeni pripadniki del 10. pehotnega polka in prostovoljne pogodbene rezerve Slovenske vojske. Dvema slovenskima

vodoma je dodan še vod pripadnikov vojske Severne Makedonije. Specialistično znanje obsega različna področja, kar pride pri delu zelo prav, saj imajo strokovnjake za vse oblike delovanja. Novembra je 44. kontingent Slovenske vojske na misiji Kforja na Kosovu začel prevzemati naloge na območju odgovornosti. Med pripravami so pripadniki slovenske motorizirane čete opravili usposabljanje na območju delovanja in zatem izpolnili pogoje za doseganje končnih operativnih zmogljivosti. Skupaj s pripadniki zavezniških in partnerskih vojsk na misiji so urili postopke helikopterske medicinske evakuacije, premika enote za nadzor množic in nemirov po zraku, pirofobije in postopke za zagotavljanje svobode gibanja. 44. izmena motoriziranih čet Slovenske vojske, ki so se v 22-letnem delovanju zvrstile na Kosovu, je posebna še v enem pogledu. Je namreč zadnja kinetična enota Slovenske vojske na misiji Kforja, ki bo s profesionalnim delom in pozitivnim pristopom upravičila sloves predhodnic ter končala dolgoletno zgodbo slovenskih motoriziranih čet na Kosovu. Poveljnik čete stotnik Klemen Bančič je na Kosovo prvič prišel že leta 2013 kot poveljnik voda, čez štiri leta pa se je vrnil kot namestnik poveljnika čete. Zdaj ima čast, da kot poveljnik čete vodi zadnjo četo, ki jo Slovenska vojska pošilja v sile Kfor. Na podlagi izkušenj s prejšnjih misij lahko oceni, da se splošna gospodarska in varnostna situacija v državi počasi, vendar vztrajno, izboljšujeta, bi bil pa ta napredek vsekakor lahko hitrejši. V teh letih se je spremenila tudi narava nalog slovenskega kontingenta v Kforju. Vedno manj je poudarjeno zagotavljanje vojaške sile, vedno bolj pa nekinetične naloge. S tega stališča je po njegovem smiselno, da se manevrski elementi postopoma umaknejo, da ne izgubljajo karakterja bojnih enot. Vseeno pa delo v mednarodnem okolju omogoča številne priložnosti za kakovostno usposabljanje in pridobivanje izkušenj, ki jih doma ni mogoče dobiti. Ena takih pozitivnih izkušenj je tudi poveljevanje mednarodni četi, saj obsega četa poleg dveh slovenskih vodov tudi vod visoko motiviranih in profesionalnih pripadnikov iz oboroženih sil Severne Makedonije. »Misijo smo začeli dobro, na usposabljanjih in vajah smo predvsem pri postopkih nadzora množic in nemirov dokazali, da smo dobro usposobljeni ter pripravljeni, da v šestih mesecih kakovostno opravimo dodeljene naloge,« je razložil poveljnik čete in dodal, da verjame, da bodo kot zadnja manevrska enota Slovenske vojske na Kosovu ohranili dober vtis, ki so ga pripadniki Slovenske vojske v silah Kfor izboljševali več kot dvajset let. Vojakinja v poveljstvu čete poddesetnica Hana Kusur je povedala, da so bili prvi meseci življenja v bazi v Peči zanimivi, saj ji ponovno prebivanje tukaj prebuja zanimive občutke. »Spremljata me navdušenje in pričakovanje novih izzivov, ki so seveda stalnica v vojaškem življenju in omogočajo nekakšno izkušnjo, ki jo lahko uporabim tudi v Sloveniji pri svojem delu in mogočem nadaljnjem napredovanju,« je pojasnila. Nekaj nejevolje je ob prihodu na misijo povzročila začetna nastanitev v prehodnem domu, saj so bili prostori v slabem stanju. Po drugi strani pa se je kot pozitivno presenečenje pokazalo, da je prehrana v bazi na višji kakovostni ravni kot pred nekaj leti. Hrana je raznovrstna, na voljo je tudi nekaj sadja in zelenjave, vsak lahko najde kaj zase. Za poveljstvo čete so bili prvi tedni na misiji stresni, saj je bilo ogromno nalog, ki so jih morali opraviti, od prevzemanja in štetja streliva, urejanja skladišč, orožarn, skladišča sredstev zvez, prevzema prevelikega števila vozil, ki so tudi že precej iztrošena in v slabem stanju.

MISIJO BODO OHRANILI V LEPEM SPOMINU

Poveljnik 1. motoriziranega voda poročnik Luka Novak je povedal, da je zanj to prva misija in, kot kaže, tudi zadnja na Kosovu kot del kinetičnega elementa. »Vendar pravijo, da prve ne pozabiš nikoli, zato stremim k temu, da mi bo tudi po koncu ostala v lepem spominu. Menim, da nam je predhodni kontingent dobro predal informacije, da smo lahko že od začetka normalno delali. Vzdušje v vodu se krepi iz dneva v dan, nesoglasij ni opaziti in upam, da nam bo to uspelo zadržati skozi celotno obdobje. Fantje so motivirani,

delo opravljajo brez težav in, kar je najpomembnejše, tudi ob natrpanem urniku najdejo čas zase ter za šport, za katerega so prostor posodobili sami. V vodu bi si želeli le kakšen družabni trenutek več, na primer v obliki turnirjev v skupinskih športih, kar bi le še okrepilo kohezivnost kolektiva ter posledično celotne čete, vendar razumemo trenutne zdravstvene razmere v državi,« je povedal. Dodal je, da mu je v veselje in čast poveljevati takemu vojaškemu kolektivu.

Poveljnik oddelka 1. motoriziranega voda višji vodnik Rudolf Kozmus je pojasnil, da so jih ob prihodu v bazo lepo sprejeli. »Dodelili so nam prostore, v katere smo se namestili samo pripadniki slovenske čete. Kot poveljnik oddelka sem v sobi sam. To se mi zdi zelo pomembno, ker vsak kdaj potrebuje trenutek samo zase,« je povedal in razložil, da se mu delovna rutina zdi dobra, lahko pa bi bilo več patrolj. »Več patrolj bi si želel, da bi lahko fan-tje, ki so prvič na Kosovu, bolje spoznali okolje, v katerem delujemo. Všeč mi je, da imamo prostor za kondicijsko vadbo. Hrana je vsekakor na dosti višji kakovostni ravni, kot je bila pred leti, kar je zelo pomembno za počutje na misiji, ki jo bomo šest mesecev preživeli skupaj.«

Vojak strelec v 1. motoriziranem vodu vojak Miha Škrlep je povedal, da je vzdušje v četi oziroma vodu pozitivno,

saj nimajo sporov ali kakršnih koli drugih nevšečnosti. »Navodila nadrejenih so jasna. Delo je dobro razporejeno, pri čemer se upoštevajo tudi mnenja pripadnikov, kar še dodatno krepi zaupanje v nadrejene.« Bi si pa seveda želel tudi kak prost dan, če bi bilo to mogoče. Tudi s pripadniki drugih nacijs do zdaj ni bilo težav, kar ocenjuje kot pozitivno. Bivalni prostori so zadovoljivi, razen nekaterih stvari, ki še čakajo na popravilo. V splošnem pa je za bivanje v bazi po njegovem mnenju dobro poskrbljeno.

V KONTINGENTU TUDI POGODBENI REZERVISTI

Vojak Sandi Weisseisen opravlja dolžnost vojaka strelca v 2. motoriziranem vodu in je pripadnik prostovoljne rezervne sestave 132. gorskega polka. To je njegova prva misija. »Že to, da lahko pripadniki rezervne sestave sodelujemo na misiji, si štejem v veliko zadovoljstvo in čast. Pred odhodom nisem imel nobenih pričakovanj, saj niti nisem vedel, kaj me čaka. Do zdaj sem pozitivno presenečen nad sodelovanjem in skupinskim duhom z drugimi pripadniki. Tudi hrana se je po pogovorih z vojaki, ki so že bili na Kosovu, zelo izboljšala. Obroki so okusni in primerni za vse, saj je izbira hrane pestra. Spoznavanje novega okolja in življenja na Kosovu je le ena izmed stvari, ki mi je tukaj všeč. Motita me mogoče le okoljska neosveščenost ljudi in slab zrak,« je razložil in dodal, da je vesel, da bo dobil veliko novih vojaških veščin in da imajo med misijo tudi možnost za raznovrstne športne aktivnosti, za katere mu doma na žalost prepogosto zmanjka časa. Desetnik Aleš Hamulič, ki je vodja skupine v 2. motoriziranem vodu, je na misiji na Kosovu že tretjič, razlog za odhod pa je bilo predvsem dobro plačilo, ki mu pomaga izboljšati socialni status in življenje v Sloveniji. Tako kot na prejšnjih misijah je zadovoljen s kolektivom, saj je motivacija za opravljanje nalog zelo visoka. Dobri so tudi medosebni odnosi, ki pripomorejo k temu, da čas med misijo zelo hitro mineva. Življenje na Kosovu je po njegovem mnenju precej lažje kot ob prvih napotitvah. Ponudba kuhinje se je izboljšala, bivalni prostori so v dobrem stanju, popravila se je tudi internetna povezava, kar omogoča lažje komuniciranje z domačimi. Kljub lažji komunikaciji pa odsotnost od domačih zanj predstavlja veliko težavo, saj se je celo po dveh misijah na to nemogoče navaditi. Po opravljenih

Urjenje iz postopkov nadzora množic in nemirov

nalogah mu ostane dovolj časa za dvigovanje psihofizične pripravljenosti, pogreša pa predvsem skupinske aktivnosti, ki so bile onemogočene zaradi epidemije covid-19.

Za enotovnega podčastnika 2. motoriziranega voda višjega vodnika Andreja Zupana je to že njegova šesta misija in peta na Kosovu, v vlogi enotovnega podčastnika v 2. vodu pa njegova prva. »Misija se od prejšnjih, na katerih je bil na nižjih dolžnostih, bistveno ne razlikuje, saj v glavnem naloge ostajajo enake.« Prepričan je, da je njegov vod zelo homogen, zato mu je v veliko veselje delati s pripadniki. Za opravljanje nalog so po njegovem prepričanju zelo dobro pripravljeni in motivirani. Prva dva meseca sta minila hitro in brez zapletov ter večjih izzivov, saj so stvari ter naloge že utečene.

PODPORA DELOVANJU KONTINGENTA

Nepogrešljiv del vsakega kontingenta v tujini je tudi nacionalni podporni element, ki skrbi za podporo delovanja pripadnikov kontingenta. V njegovi sestavi pa v 44. slovenskem kontingentu deluje tudi vojaški kaplan Primož Kumin, ki je povedal, da so bili prvi meseci na območju delovanja zanj pestri, saj je na Kosovu prvič. Odločitev za odhod na misijo ni bila preprosta, vendar meni, da je bila pravilna. Ob prihodu na nalogo se je njegov predhodnik potrudil, da mu je predstavil pomembne naloge, ki se nanašajo na področje njegovega dela. Spoznal je večino vojaških baz in navezal stike s pripadniki kontingenta ter tudi drugih kontingentov, predvsem s kaplani drugih narodnosti in veroizpovedi. »Veliko mi pomeni, da sem lahko na Kosovu in delujem med pripadniki Slovenske vojske, kajti kakor večkrat pove poveljnik vojaškega vikariata vojak Matej Jakopič, je bližnjica do src vojakov teren. Na misijah smo vojaki skupaj 24 ur na dan, duhovniki imamo omejeno intimo. Zardi tega je to priložnost, da se srečujem s tistimi, ki so željni duhovne hrane. Vsak dan imam možnost za učenje in pridobivanje izkušenj, ki mi bodo v prihodnosti koristile,« je še dodal Kumin.

Naloga meteorologa je tudi preverjanje delovanja avtomatskih postaj.

VIDELI SMO

V VISOKOGORJU VELIKO VREMENSKIH EKSTREMŌV

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

S

redi decembra smo ob poletu na Kredarico spremljali menjavo ekipe vremenskih opazovalcev iz Slovenske vojske in Agencije Republike Slovenije za okolje. Njihove izmene trajajo po deset dni, se pa zaradi nepredvidljivega vremena včasih zgodi, da morajo svoje bivanje na najvišje ležeči meteorološki postaji v Sloveniji podaljšati. Vremenski opazovalci so na 2514 metrih dežurni 24 ur na dan. Delo pod slovenskim očakom v vojski in Agenciji Republike Slovenije za okolje izmenjuje opravljajo po trije vremenski opazovalci, za prevoz osebja in oskrbovanje meteorološke postaje pa skrbi 151. helikopterska eskadrilja 15. polka vojaškega letalstva Slovenske vojske.

Podatki s Kredarice 14. decembra 2021 okoli 10.45 so kazali dobro stopinjo pod ničlo, vreme je bilo pretežno jasno, debelina snežne odeje pa 160 centimetrov. Pihal je severni veter s približno 35 kilometri na uro, sunki pa so dosegali še višje hitrosti, kar smo potniki v helikopterju Slovenske vojske ob približevanju heliportu občutili. Izkušena posadka 151. helikopterske eskadrilje je varno pristala, vendar zaradi vetra tudi odletela in napovedala hitro vrnitev. Kratek postanek smo izkoristili, da smo na 2514 metrih obiskali vremenska opazovalca, ki sta končevala svojo izmeno.

OD KRATKIH HLAČ DO TOPLE BUNDE

»Zadnje dni je bilo vreme noro. Dvakrat je padlo po skoraj pol metra snega, veter je pihal s sunki več kot 20 metrov na sekundo. Prejšnji teden smo komaj ujeli uro ugodnih razmer, da smo opravili menjavo,« je povedal vremenski opazovalec Andrej Rekar iz Agencije Republike Slovenije za okolje, ki to delo opravlja 27 let in je na Kredarici doživel že marsikaj, zato je v smehu dodal, da je vedno dobro imeti s seboj tako kratke hlače kot bundo za minus 30 stopinj Celzija. Dan vremenskih opazovalcev se začne že ob štirih zjutraj in traja do 21. ure, pri čemer je treba vsako uro javljati različne vremenske podatke. Po navadi se s kolegom iz vojske pri delu izmenjuje. »Eno dopoldne sem za podatke zadolžen jaz, popoldne pa kolega, prihodnji dan pa zamenjava.«

Izziv za pilote helikopterja so močni vetrovi in sneg.

štabni vodnik
MILAN KOS

»Na Kredarici sem doživel več vremenskih ekstremov.«

Vsako uro je treba preveriti temperaturo in vlago, vidljivost, oblačnost ter stanje padavin. Preverjata tudi delovanje avtomatskih postaj, kaj popravita, če je treba, in posredujejo vremenske razmere, ki so v pomoč pri helikopterskih posredovanjih in reševanjih v visokogorju, predvsem podatke o vidljivosti in vetru. Zgodi se, da po svojih močeh kdaj tudi pomagata ponesrečenim pohodnikom. Nekajkrat na leto je treba izkopati sneg za jemanje vzorcev in skrbeti za brezhibno delovanje merilnih postaj. »Kakšen teden mine zelo hitro, kakšen pa počasneje, tako kot doma,« je povedal Andrej Rekar. Dodal je, da visoko v gorah najbolj pogreša le topel tuš, saj imajo na razpolago le mrzlo vodo. Zadnjih nekaj let so bile pozimi ob njegovih izmenah razmere nekoliko milajše, letošnja meteorološka zima pa je že dobro pokazala zobe, je pojasnil in dodal, da je njegov rekord 22 preživetih dni na Kredarici. »Zgodilo se je tudi, da smo se v zraku obrnili in se vrnili v dolino, ker

zaradi vetra helikopter ni mogel pristati. Drugi dan pa smo poskusili znova,« je komentiral nepredvidljivost svoje službe.

OB ORKANSKEM VETRU JE LAHKO STRAŠLJIVO

Na Kredarici sestavljajo ekipe vremenskih opazovalcev trije meteorologi iz Agencije Republike Slovenije za okolje in trenutno trije pripadniki Slovenske vojske iz sestave 107. letalske baze. Slovenska vojska svojega vremenoslovca na Kredarici zagotavlja od leta 2005. Eden izmed njih je tudi štabni vodnik Milan Kos, ki je povedal, da vsakič s seboj vzamejo za okoli enajst dni pijače, oblek, čistil in drugih pripomočkov ter še od tri do štiri dni rezerve, imajo pa na meteorološki postaji tudi nekaj stalnih zalog. Občasno jih obiščejo pohodniki, vendar so bili v zadnjih devetih dneh le trije, saj so bile vremenske razmere zahtevne. Napovedal je tudi vreme v prihodnjih dneh, in, kot kaže, bosta imela kolega v novi izmeni imela več sonca. »Prihodnje dni pričakujemo podobno vreme, kot je danes. V visokogorju bo jasno in vetrovno, v dolini pa bosta nizka oblačnost in megla.« Povedal je, da kljub samodejnim merilnim napravam človeško oko še vedno zazna pomembne vremenske podatke, kot so oblačnost, vidljivost ter tudi snežni metež, ki ga avtomatska postaja javlja kot padavine. Prosti čas si po njegovih besedah na postaji krajšajo z branjem in gledanjem televizije, imajo pa tudi dostop do interneta. Pri kuhanju se s kolegom izmenjujejo. »Predvsem je težava, ker kuhamo veliko in dobro, kar ni najboljša za naš stas,« se je še pošalil in povedal, da je bil na Kredarici ujet največ 23 dni. Doživel je tudi več vremenskih ekstremov: od močnih neviht do orkanskega vetra. »Udari strel so v dolini povsem nekaj drugega kot tu zgoraj, kjer so zares blizu in močno useka. Tudi ob kakem orkanskem vetru občutek ni prijeten,« je še opisal in povedal, da je bil slovenski vetrovni rekord, ki znaša 212 kilometrov na uro, izmerjen prav na Kredarici.

VREME V VISOKOGORJU SPREMENLJIVO

Kmalu se je bilo treba vrniti v dolino, saj se je vreme začelo slabšati, veter pa krepiti. Za prijetno in varno vožnjo v vselej nepredvidljivih visokogorskih razmerah sta poskrbela pilot stotnik Tomaž Mrlak in kopilot nadporočnik Klemen

Na meteorološki postaji na Kredarici z napravami pridobivajo vremenske podatke.

nadporočnik
KLEMEN BROVČ

»Na Kredarici je hladno, kar je dobro za zmogljivost helikopterja, izziv pa so vetrovi.«

Brovč, ki nam je po vrnitvi na Brniku opisal vožnjo. »Zjutraj je bilo megleno, vendar smo imeli srečo, da so se razmere popravile in smo lahko poleteli. Na Kredarici je bilo kar hladno, kar je za helikopter ugodno, je pa precej pihalo, kar se je čutilo, vendar smo varno opravili pristanek in polet.« Nadporočnik Brovč je v Slovenski vojski zaposlen od leta 2015, naloge kopilota na helikopterju Cougar AS532 pa opravlja zadnje leto in pol. Poleg vseh vojaških nalog piloti helikopterjev zagotavljajo še helikoptersko nujno medicinsko pomoč, reševanje in različne Transporte, med katere spada tudi celoleten prevoz osebja ter opreme na Kredarico. To zadnje je tudi pomemben trening. Razlike med letenjem na Kredarico poleti ali pozimi so predvsem v vremenskih razmerah, ki vplivajo na delovanje helikopterja. »Poleti je pogosta težava vročina, kar otežuje letenje in slabša zmogljivost helikopterja, sploh v visokogorju, pozimi pa vidljivost zmanjšuje sneg. Predvsem svež sneg lahko ob pristajanju naredi oblak, ki zmanjša vidljivost tudi na ničlo,« je še pojasnil nadporočnik Brovč.

PONOVRNO DOSEGLI VISOKO ZASTAVLJEN CILJ PREDSEDOVANJA SLOVENIJE SVETU EU

BESEDILO Direktorat za obrambne zadeve
FOTO Borut Podgoršek

Tako kot leta 2008 je tudi ob koncu letošnjega predsedovanja Slovenije Svetu EU majhna ekipa uslužbencev Direktorata za obrambne zadeve dosegla visoko zastavljen cilj – sprejetje dogovora o splošnem pristopu Sveta EU do predloga Direktive o odpornosti kritičnih subjektov. Predstavniki Ministrstva za obrambo so predsedovali delovni skupini Sveta EU za civilno zaščito, ki se ukvarja z odpornostjo kritičnih subjektov.

Evropska komisija je predlog Direktive o odpornosti kritičnih subjektov predstavila 16. decembra 2020. Cilj direktive je prispevati h krepitvi ravni zaščite in odpornosti kritičnih subjektov, ki upravljajo infrastrukturo in zagotavljajo storitve, ki so bistvene za vitalne družbene funkcije ali gospodarske dejavnosti, s čimer se zagotovi dobro delovanje notranjega trga. Predlog novega zakonodajnega akta je bil pod slovenskim predsedovanjem obravnavan na petih neformalnih videokonferencah članov delovne skupine Sveta EU za civilno zaščito, ki se ukvarja z odpornostjo kritičnih subjektov. Slovensko predsedstvo je pripravilo šest kompromisnih predlogov predsedstva, katerih namen je bil najti skupni jezik med večino držav članic, hkrati pa ustvariti uravnotežen in trden kompromis, ki bi omogočil povečanje stopnje odpornosti kritičnih subjektov po vsej uniji. V okviru pogajanj je predsedstvo opravilo več kot 80 dvostranskih sestankov z državami članicami. Predsedstvo se je pri pripravi kompromisnih predlogov najbolj posvetilo izključitveni klavzuli, priznavanju enakovrednosti glede na trenutni nacionalno

zakonodajo in zakonodajo unije, dodatku s seznamom sektorjev, v katerih se določijo kritični subjekti, postopku prepoznavanja kritičnih subjektov posebnega evropskega pomena, sodelovanju med državami članicami in Evropsko komisijo ter usklajenosti s predlogom Direktive o ukrepih za visoko skupno raven kibernetске varnosti v uniji.

V sredo, 1. decembra, je slovensko predsedstvo po sestanku delovne skupine z državami članicami delilo šesti in končni kompromisni predlog, ki je bil nato v pisnem posvetovanju tudi sprejet. Dogovor o splošnem pristopu Sveta EU do predloga Direktive o odpornosti kritičnih subjektov je 8. decembra potrdil Odbor stalnih predstavnikov (Coreper II). Svet za notranje zadeve je 9. decembra v okviru poročila o napredku za ta dosje politično pozdravil sprejem dogovora o splošnem pristopu. Po prevodu besedila v jezike držav članic je bil splošni pristop Sveta EU uradno sprejet na Svetu za okoli 20. decembra. Cilj slovenskega predsedstva, ki je bil zastavljen optimistično, je tako dosežen, kar predstavlja enega izmed bistvenih dosežkov predsedovanja v okvirih ciljev na področju odpornosti Evropske unije.

Slovensko predsedstvo med sestankom delovne skupine

Z MREŽO ZNANJA DO UČINKOVITEJŠEGA OBVLADOVANJA NESREČ

BESEDILO URSZR

Mreža znanja Unije na področju civilne zaščite, ki je uradno začela delovati 7. decembra na dnevu mreže znanja, je ena izmed osrednjih pobud za izboljšanje sposobnosti Evropske unije za spoprijemanje z naravnimi in drugimi nesrečami. V ospredje postavlja pomen znanja in znanosti za preventivo, pripravljenost in odziv na nesreče. S povezovanjem strokovnjakov in praktikov, odločevalcev in oblikovalcev politik ter znanstvenikov in raziskovalcev bo prispevala k širjenju znanja in pridobljenih izkušenj ter povečala uporabo znanosti v praksi, posledično pa tudi učinkovitost obvladovanja nesreč na vseh ravneh, od lokalne do evropske. Novo orodje mehanizma Unije na področju civilne zaščite sta po videokonferenci na dnevu mreže znanja podprla tudi evropski komisar za krizno upravljanje Janez Lenarčič in minister za obrambo mag. Matej Tonin kot predstavnik predsedujoče države Svetu Evropske unije.

Komisar Lenarčič je povedal, da bo z mrežo znanja Evropska unija bolje obveščena in pripravljena na prihodnje pretrse ter nesreče. »Znanstvena spoznanja, inovacije in operativno strokovno znanje resnično pomagajo pri reševanju življenj, če se delijo čez nacionalne meje in med praktiki za obvladovanje nesreč,« je še pojasnil Lenarčič. Minister Tonin pa je poudaril, da zbiranje in širjenje informacij v okviru mreže znanja ne bo prispevalo le k celostnemu učenju iz izkušenj, temveč bo omogočilo z informacijami podprto sprejemanje odločitev. Mreža znanja bo po ministrovih besedah prispevala tudi k lažjemu spoprijemanju z lažnimi novicami in dezinformacijami. Razvoj in zagon mreže znanja sta bila ena izmed nalog 18-mesečnega programa predsedovanja Nemčije, Portugalske in Slovenije Svetu Evropske unije v okviru civilne zaščite. Namestnik generalnega direktorja Uprave RS za zaščito in reševanje mag. Stanislav Lotrič je povedal, da bo mreža znanja prispevala k učinkovitejšemu obvladovanju nesreč in posledično k odpornejši Evropski uniji. Zadovoljen je, da je mreža začela delovati ob koncu slovenskega predsedovanja, veselijo pa se nadaljnega skupnega dela, v prvi polovici leta kot sopredsedujoči upravnemu odboru mreže znanj.

MREŽA ZNANJA – POSREDNIK ZNANJA, SPODBUJEVALEC PARTNERSTEV IN KATALIZATOR INOVACIJ

Za zaščito in reševanje življenj je pomembna dobra usposobljenost pripadnikov sil za zaščito, reševanje in pomoč, ki jo definirajo ustrezno znanje in pridobljene veščine. Prepoznane pomanjkljivosti na tem področju, zlasti med pandemijo covida-19, bo v okviru mehanizma za civilno zaščito odpravila oziroma vsaj zmanjšala novoustanovljena mreža znanja. Gre za mrežo akterjev iz civilne zaščite in obvladovanja nesreč, centrov odličnosti, univerz in raziskovalcev. Njeni glavni cilji, ki temeljijo

na prepoznanih pomanjkljivostih delovanja mehanizma za civilno zaščito, so zbiranje in širjenje znanja, pridobljenih izkušenj in informacij v povezavi s tem mehanizmom na podlagi pristopa, ki upošteva več mogočih nevarnosti, ter izboljšanje usklajenosti in združljivosti zmogljivosti evropskega nabora civilne zaščite in rezervnih zmogljivosti Evropske unije rescEU ter usposobljenosti strokovnjakov mehanizma za civilno zaščito. Prav tako je njen namen krepiti povezovanje akterjev iz civilne zaščite in obvladovanja nesreč čez skupno razumevanje preprečevanja nesreč ter pripravljenosti in odziva nanje, v okviru mehanizma za civilno zaščito spodbujati raziskave in inovacije ter uporabo novih in pametnih tehnologij ter vzpostaviti spletno platformo mreže.

Za uresničitev teh ciljev je predvidenih več dejavnosti na dveh tematskih področjih: razvoj zmogljivosti in znanost. Mreža znanja se bo v začetni fazi osredotočila na že vzpostavljene programe in dejavnosti iz okvira mehanizma za civilno zaščito. V prihodnosti pa namerava Evropska komisija skupaj z državami članicami razvijati nove dejavnosti in programe, ki bodo opredelili prepoznane pomanjkljivosti in potrebe civilne zaščite v Evropski uniji.

STEBER ZA RAZVOJ ZMOGLJIVOSTI – TEČAJI, VAJE, IZMENJAVE STROKOVNJAKOV

Steber za razvoj zmogljivosti obsega dejavnosti in programe, ki prispevajo h krepitvi zmogljivosti posameznikov in organizacij za uspešno opravljanje nalog pri zaščiti in reševanju, s posebnim poudarkom na potrebah mehanizma za civilno zaščito. Med njimi je trenutno najbolj razvit prenovljeni

program usposabljanj, ki ga odlikujeta večja fleksibilnost in prilagojenost spremenljivosti tveganj nesreč. Na podlagi pridobljenih izkušenj med pandemijo se je namreč del usposabljanj izvajal v hibridnem okolju, delno v živo, delno pa v digitalni obliki z novimi orodji, ki jih ponujajo znanost, sodobna tehnologija in inovativne rešitve. Poleg ustaljenih jedrnih usposabljanj se lahko ob prepoznanih novih izzivih organizirajo dodatni tematski tečaji in delavnice. Tako strokovnjaki poglobijo svoje znanje in izboljšajo pripravljenost za napolitve na intervencije v okviru mehanizma za civilno zaščito. »Program usposabljanj lahko v okviru mreže znanja postane stičišče, v katerem se bo znanost udeležala in združila z izkušnjami ter znanjem udeležencev tečajev. To bo ustvarilo dodano vrednost za učinkovit odziv na nesreče. Tečaji tako postanejo katalizator za preoblikovanje teoretičnega znanja v praktično-operativno, ki je najpomembnejše za učinkovito spoprijemanje z naravnimi in drugimi nesrečami, tako za posameznika kot države,« je o potencialu mreže znanja povedal Borut Horvat, slovenski član upravnega odbora mreže znanja in nacionalni koordinator usposabljanj v okviru mehanizma za civilno zaščito. Poleg programa usposabljanj so dejavnosti stebra še izmenjava strokovnjakov civilne zaščite, program za pridobljene izkušnje z intervencij mehanizma za civilno zaščito ter partnerstva mreže znanja.

ZNANSTVENI STEBER – ZNANSTVENO SVETOVANJE, INOVACIJE, OZAVEŠČANJE

Z ustvarjanjem partnerstev med akademskim okoljem, strokovnjaki in odločevalci ter spodbujanjem večdisciplinarnega, medsektorskega in čezmejnega sodelovanja bo znanstveni steber prispeval k večji uporabi znanstvenih spoznanj pri obvladovanju nesreč, zlasti pri preprečevanju nesreč ter pripravljenosti nanje. Med prednostnimi nalogami tega stebra je obveščanje o pomanjkljivostih in potrebah mehanizma za civilno zaščito ter držav članic, ki jih bo znanost poskusila opredeliti in zanje razviti inovativne rešitve. V začetni fazi bo temeljil na trenutnih strukturah in mrežah, zlasti na dejavnostih Centra znanja za obvladovanje tveganja nesreč pri Skupnem raziskovalnem središču Evropske komisije.

SPLETNA PLATFORMA – VIRTUALNI PROSTOR ZA SODELOVANJE, UČENJE IN DRUŽENJE

Z zagonom mreže znanja je začela delovati tudi njena spletna platforma, in sicer <https://civil-protection-knowledge-network.europa.eu>. Vsem sodelujočim omogoča virtualni prostor za sodelovanje, učenje in druženje. Predstavlja skupno točko za iskanje informacij o dejavnostih mehanizma za civilno zaščito in o drugih dejavnostih za obvladovanje nesreč. Uporabniki lahko na platformi dostopajo do informacij o dogodkih, usposabljanjih in razpisih. Digitalna platforma prispeva tudi k boljši vidnosti projektov, ki so financirani z evropskimi sredstvi, in širjenju njihovih sklepov ter dobrih praks.

ORGANIZIRANOST MREŽE ZNANJA

Organizacijsko strukturo mreže znanja je razvila Evropska komisija skupaj z državami članicami. Sestavljena je iz sekretariata Evropske komisije in svetovnih teles, to je upravnega odbora in delovnih skupin obeh stebrov, v katerih so predstavniki Evropske komisije in držav članic. Upravni odbor bo Evropski komisiji zagotavljal strateške usmeritve za razvoj trenutnih ali novih dejavnosti. Delovne skupine bodo pristojne za prepoznavanje potreb mehanizma za civilno zaščito in držav članic, izvajanje načrtovanih dejavnosti stebrov ter iskanje sinergij med njimi. Na ustanovni seji upravnega odbora mreže znanja 7. decembra so

NALOGE

- ➔ Poročanje
- ➔ Koordiniranje/nadziranje
- ➔ Imenovanje članov

Organizacijska shema mreže znanja

predstavniki držav članic potrdili poslovnik in se seznanili z načrtom dela za leto 2022. V ospredju bo predvsem razvoj strategije mreže znanja in orodij za sodelovanje na spletni platformi. Naslednji sestanek bo marca gostila Slovenija kot sopredsedujoča upravnemu odboru v prvi polovici leta 2022.

VOJAŠKO USPOSABLJANJE ZA NOVE IZKUŠNJE IN ZNANJE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO osebni arhiv Ane Rejc

Enaindvajsetletna Ana Rejc iz Lesc je študentka gozdarstva in hokejistka kluba Triglav Kranj, razmišlja pa tudi, da bi postala pripadnica pogodbene rezerve Slovenske vojske. Je ena izmed 160 kandidatkin, ki so se usposabljali po novem načinu vojaškega izobraževanja. Temeljno vojaško strokovno usposabljanje je poleti opravljala v učni enoti na Bohinjski Beli. V pogovoru je predstavila svoje izkušnje življenja v uniformi in poudarila, da je v treh mesecih pridobila veliko novega znanja, izboljšala psihofizično kondicijo, stkala nove prijateljske vezi ter izkusila nepozabna doživetja, kot je vožnja s helikopterjem.

Gorenjko Ano Rejc je od nekdaj zanimalo vojaško življenje, letos pa je našla čas, da se je lahko v tem tudi preizkusila. Študijsko leto je z uspešno opravljenimi izpiti končala že pred poletnimi počitnicami, zato se je prijavila na prostovoljno služenje vojaškega roka. Bila je dodeljena učni enoti na Bohinjski Beli, ki je začela temeljno vojaško strokovno usposabljanje po novem konceptu izvajati 5. julija. Pred prijavo je največ informacij dobila na spletu in družbenih omrežjih, na katerih si je ogledala videoposnetke z vojaškimi vsebinami. »Prvi dan smo se zbrali na parkirišču, vsi še malo

zmedeni. Hitro so nas zasuli s povelji. Prve tri dni smo se še lovili, potem pa smo se navadili. Občutek, ko se prvič vidiš v uniformi, je nekaj posebnega,« se je začetkov spominjala sogovornica. Med prvo fazo je usposabljanje potekalo od ponedeljka do sobote. Tisti, ki so opravljali tudi izpite za pridobitev voznškega dovoljenja, so imeli obveznosti še ob sobotah, drugim pa so organizirali različne ogledе vojaških enot. V drugi fazi je usposabljanje potekalo od ponedeljka do petka, so ji pa v vojski omogočili, da je v popoldanskem času nemoteno obiskovala hokejske treninge, saj se je njena klubska sezona začela že avgusta. Končala je vse tri faze, kot kandidatka prve generacije vojakov po novem konceptu usposabljanja pa je slovesno prisegla domovini 6. avgusta v Vipavi.

RED, DISCIPLINA IN MOŠTVENI DUH
Na usposabljanju so ji bile najbolj všeč edinstvene izkušnje, kot so met ročne bombe, streljanje s puško in polet s helikopterjem. »To v civilnem življenju težko doživiš,« je poudarila. Prav tako je usvojila veščine, ki jih lahko uspešno prenese tudi v vsakdanje življenje, kot sta občutek za red in disciplino ter poznavanje orientacije v naravi. Med največje izzive je uvrstila vojaško disciplino, saj veljajo določena pravila, ki se jih je treba držati:

»Inštruktorji so z namenom strogi, in to je treba vzeti v zakup. Fizične obremenitve niso bile prehude. Bilo je veliko teka, imeli smo tudi naporen pohod, vendar sem kot športnica navajena trenirati. Veliko je bilo tudi pospravljanja,« je pojasnila študentka gozdarstva, ki je med usposabljanjem stkala nove prijateljske vezi. »V naši učni enoti smo bila štiri dekleta in smo se odlično ujela. Tudi fantje so bili dobra družba in so nas spodbujali. Po prvi fazi se je zgodil manjši osip, po katerem smo ostali tisti najbolj zagnani. V vojski je pomembno tudi razumevanje moštvenega duha,« je še izpostavila in dodala, da kot športnica v ekipnem športu s tem ni imela težav. Veliko njenih sovrstnikov je po usposabljanju razmišljalo o nadaljevanju sodelovanja z vojsko. Navedla je tudi primer kandidata, ki je prišel precej nepripravljen, saj je sam priznal, da se je pred vstopom v vojaške vrste ukvarjal predvsem z računalniškimi igricami, vendar je med usposabljanjem kondicijsko napredoval in se celo odločil za vojaško poklicno pot.

DO 240 EVROV NA MESEC

Ana Rejc trenutno obiskuje tretji letnik gozdarstva in razmišlja o magisteriju iz biologije, saj jo zanimajo ekologija, biodiverziteta ter sobivanje človeka in narave. »Najprej želim končati študij, rada

Med vojaškim usposabljanjem na Bohinjski Beli je izkusila nepozabna doživetja.

« Ana Rejc že šesto sezono tekmuje za hokejski klub Triglav Kranj.

»Rada bi ohranjala stik z vojaškimi vsebinami, zato razmišljam, da bi postala pogodbeni rezervistka.«

pa bi tudi ohranjala stik z vojaškimi vsebinami, zato razmišljam, da bi postala pogodbeni rezervistka,« je razložila. Najprej jo čaka še nekaj usposabljanj, med drugim pridobitev vojaške evidenčne dolžnosti vojak strelec, nato pa vsako leto vpoklici za do 30 dni. »Zelo bi bilo dobrodošlo, da bi kot pripadnica pogodbene rezerve dobila 240 evrov nadomestila za pripravljenost na mesec, kar bi mi olajšalo plačevanje najemnine za študentsko stanovanje ali mi služilo kot žepnina. Prav tako bi dobila plačilo za vse dni vpoklica. Skupno lahko to znesse tudi več kot 3200 evrov na leto,« je finančni vidik sodelovanja s Slovensko vojsko še izpostavila vojakinja.

RADA PREIZKUSI NOVE STVARI

Ana Rejc je tudi uspešna hokejistka, ki že šesto sezono tekmuje za ženski hokejski klub Triglav Kranj. Ugotavlja, da imata športno in vojaško življenje precej vzporednic, saj so pri obojem nujni disciplina, upoštevanje hierarhije in moštveni duh. Hokej je začela igrati v prvem letniku srednje šole, pred tem pa se je ukvarjala z veslanjem, vendar se ga je naveličala in je iskala nove izzive. Imela je nekaj predznanja iz drsanja, hokej pa je hitro vzljubila in se lotila resnega treniranja. »Trenutno imamo dva- do trikrat na teden treninge na ledu. Vmes se fizično pripravljamo po svojih željah, glede na prosti čas in zagnanost. Poleti imamo vsak dan med tednom predpisano tudi kondicijsko vadbo. V Sloveniji so trenutno trije ženski hokejski klubi, poleg kranjskega še ljubljanski in mariborski, člansko ligo pa sestavlja še hrvaški klub iz Siska.« Želi si, da bi bil hokej med dekletki bolj priljubljen, saj je vsekakor prednost, če se z njim spoznaš že v mlajših letih. Poleg študija in športne kariere pa ima Ana Rejc tudi druge konjičke. Rada kaj dobrega skuha in predvsem speče, v prostem času se sprehaja s svojim psom, planinari, je pa tudi navdušena jadralka. »Zanima me veliko stvari in rada jih preizkusim, zato sem se tudi odločila za izziv, kot je bilo služenje vojaškega roka, ki ga priporočam drugim vrstnikom. Spoznali bodo veliko zanimivih vsebin in novih ljudi s podobnimi zanimanji,« je pogovor sklenila sogovornica in vsem zainteresiranim priporočila, naj skrbijo za splošno kondicijo in se o izkušnjah pozanimajo tudi pri kandidatih, ki so tako usposabljanje že končali.

V 70 LETIH ŽE 40 SLUŠATELJEV IZ SLOVENIJE

BESEDILO polkovnik Mitja
Miklavc in Ivan Hostnik
FOTO www.nato.int

Stoltenberg je poudaril pomen
Natove obrambne akademije
za razvoj zavezništva.

Natova obrambna akademija je vrhunska akademska ustanova severnoatlantskega zavezništva, ki že sedem desetletij izobražuje voditelje za spoprijemanje z izzivi jutrišnjega dne, pri čemer zagotavlja strokovno vojaško izobraževanje za zaveznike in partnerske države. Usposablja in izobražuje visoke državne uslužbenke, diplomate ter častnike za delo v Natu in drugih mednarodnih organizacijah ter zaveznicah in njenih partnerskih državah. Ustanovljena je bila leta 1951 v Parizu, leta 1966 pa se je zaradi izstopa Francije iz Natove integrirane vojaške strukture akademija preselila v Rim. Od leta 1999 deluje v novih in sodobnih prostorih na južnem obrobju italijanske prestolnice.

Slovenija sodeluje z Natovo obrambno akademijo od leta 1994, ko je postala članica Partnerstva za mir. Višjega tečaja se je do zdaj udeležilo 40 slovenskih udeležencev, izmed teh jih je bila večina častnikov Slovenske vojske, med njimi pa so bili tudi policijski častnik in veliko civilnih uslužbencev Ministrstva za obrambo. Še več slovenskih udeležencev je obiskovalo krajše oblike izobraževanja, kot so seminarji in konference. Trenutno je na šolanju na akademiji v okviru 139. višjega tečaja že 40. slušatelj iz

Slovenije, slušatelji 139. višjega tečaja pa bodo v okviru študijskega potovanja predvidoma decembra obiskali Slovenijo.

Da je po 70 letih delovanja Natova obrambna akademija pomembnejša kot kdaj koli prej, je bilo izpostavljeno na svečani slovesnosti, ki sta jo spremljali akademski seji o inovacijah in posledicah za prihodnje vojaško izobraževanje. Prireditelj je gostil poveljnik Natove obrambne akademije generalpolkovnik Oliver Rittiman v sodelovanju z uglednimi gosti iz diplomatskega zbora v Rimu in Natovih struktur, vključno z Natovim vojaškim odborom in predsedujočim odborom admiralom Robertom Bauerjem. Poleg generalnega sekretarja Nata Jensa Stoltenberga je bil slavnostni govorec na slovesnosti ob 70-letnici akademije tudi italijanski obrambni minister Lorenzo Guerini.

Generalni sekretar Nata je v svojem govoru Natovo obrambno akademijo označil kot vrhunsko in vodilno akademsko ustanovo severnoatlantskega zavezništva, izpostavil je njeni uspešnost v izobraževanju višjih voditeljev iz držav Nata in partnerskih držav ter prilagodljivost na spreminjajoče se Natove zahteve in značilnosti konfliktov, s čimer je pripisal še več pomena njeni ustanovitveni vlogi. Ta je pri raziskovanju novih pristopov in razvoju bodočih voditeljev pomembnejša kot kdaj koli prej. Stoltenberg je spomnil tudi na njeno vključenost v proces Nato 2030. Poveljnik akademije generalpolkovnik

Med udeleženci slovesnosti ob 70. obletnici akademije je bila tudi tričlanska delegacija iz Slovenije.

Praznovanje jubileja so z obiskom počastili visoki predstavniki Nata in italijanskega obrambnega ministrstva.

Rittiman je napovedal začetek tečaja z dodano vrednostjo (angl. Senior Executive Seminar), ki bo namenjen visokim uradnikom, drugim javnim uslužbencem in vojaškim poveljnikom.

Tudi obrambni minister Republike Italije Lorenzo Guerini je kot predstavnik države gostiteljice izpostavil pomen praznovanja 70. obletnice ustanovitve te prestižne akademije. Ob tem je bil ponosen, da Italija že 50 let gosti Natovo obrambno akademijo. Prav tako je vnaprej ponudil nacionalno podporo njenemu delovanju. General Eisenhower, ki je bil ustanovni oče akademije, ji je dodelil funkcijo priprave Natovega civilnega in vojaškega vodstva. Od takrat je ta ustanova bistveno prispevala k usposabljanju generacij v korist zavezništva, katerega človeški kapital je eden izmed pomembnih virov ohranjanja vitalnega, časovno prilagojenega in spreminjajočega se varnostnega okolja.

Po koncu slovesnosti ob praznovanju 70. obletnice sta se uradno začela 68. konferenca in seminar diplomantov višjega tečaja Natove obrambne akademije. Poudarjeno je bilo predvsem prilagajanje poklicnega vojaškega izobraževanja izzivom prihodnosti. Predstavljena je bila tudi prihodnost vojaškega poklicnega izobraževanja, pri čemer bi zmanjšali učenje ex cathedra in poudarili interaktivnejše oblike ter se osredotočili na reševanje problemov in preučevanje ter skupinsko obravnavo primerov in simulacij. Naslednja 69. konferenca ter seminar diplomantov bosta predvidoma 13. in 14. oktobra 2022.

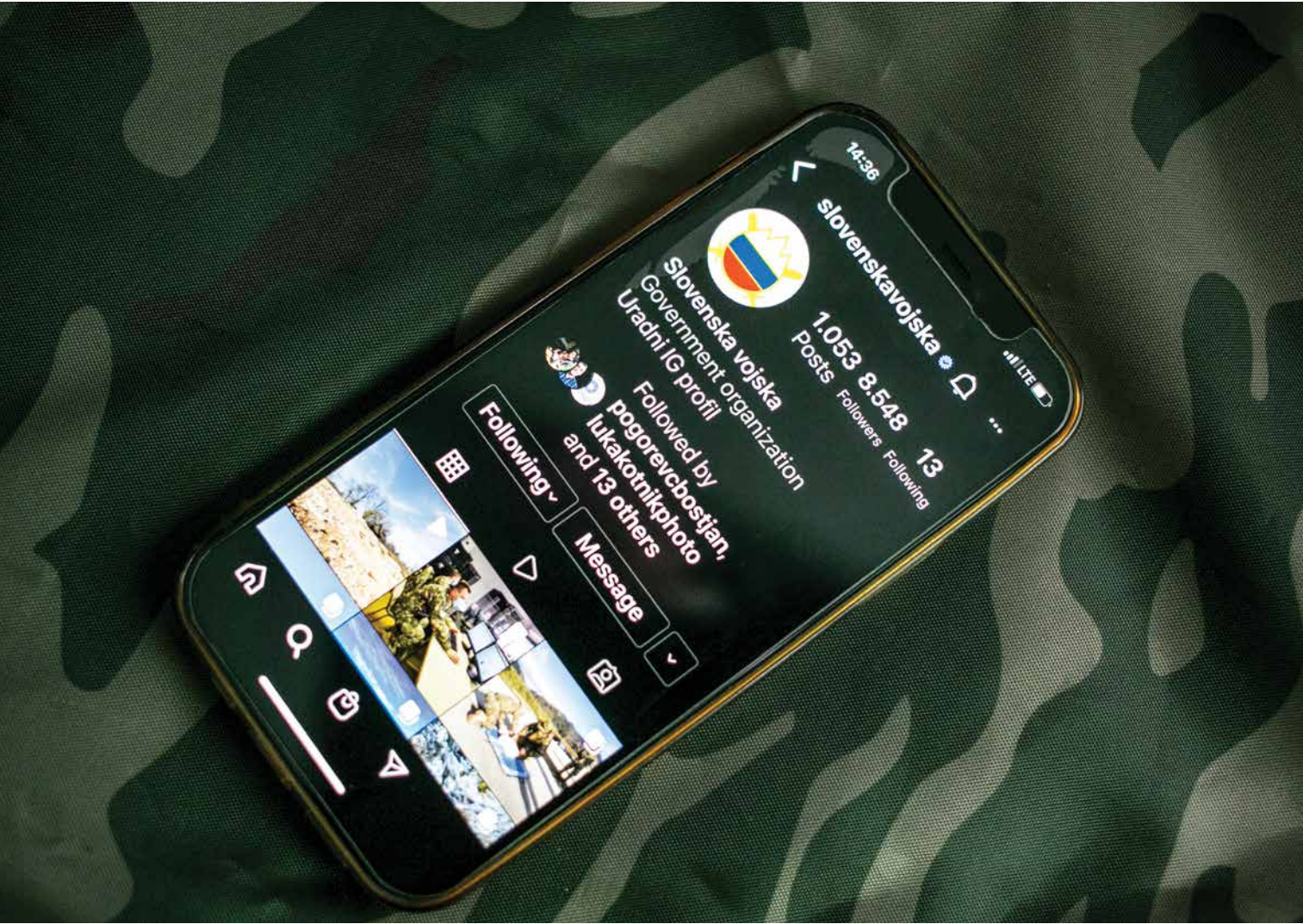
SLOVENSKA VOJSKA NA DRUŽBENIH OMREŽJIH

BESEDILO Liliana Brožič in Jasna Strmole
FOTO Bruno Toič

Slovenska vojska je začela komunicirati z javnostmi z uporabo družbenih omrežij leta 2012. Po skoraj desetletnih izkušnjah pri uporabi družbenih omrežij za komuniciranje z različnimi javnostmi ugotavljamo, da smo na tem področju precej uspešni. Predstavljamo trende komuniciranja na družbenih omrežjih ter naučene izkušnje, saj se družbena omrežja spreminjajo, zato jih je treba nenehno spremljati.

PRVI KORAKI
Nastanek organizacijskih enot za odnose z javnostmi na slovenskih ministrstvih sega v leto 1994, ko so v Vladi Republike Slovenije s posebnih sklepom o delovanju in organiziranosti Urada Republike Slovenije za informiranje ministrstvom naložili, da v najkrajšem času na podlagi Zakona o javnih glasilih s svojimi akti uredijo način zagotavljanja javnosti dela ter dajanja informacij za javnost in določijo osebo, ki bo odgovorna za to. V naslednjih letih so ministrstva uresničila zadano nalogo. Osrednja služba za odnose z javnostmi na Ministrstvu za obrambo je bila ustanovljena leta 1998, pred tem pa so za odnose z javnostmi vse od ustanovitve skrbeli v Kabinetu ministra, v katerem je bila za to področje imenovana pooblaščenca oseba. Služba za odnose z javnostmi pa je bila na Ministrstvu za obrambo kot samostojna enota organizirana leta 2004. Ta se je leta 2007 reorganizirala in nastal je Oddelek za odnose z javnostmi v Slovenski vojski. V letih 2001–2004 se je Služba za odnose z javnostmi kadrovsko okrepila predvsem za obveščanje notranje javnosti, in sicer zaradi uvedbe intraneta in priprave spletnih strani. Sklenemo lahko, da leta 2021 mineva dvajset let od organizirane uporabe interneta na Ministrstvu za obrambo za komuniciranje z različnimi javnostmi.

RAZLOGI
O pomenu komuniciranja v okviru odnosov z javnostmi v Slovenski vojski, in tudi sicer v oboroženih silah, je Iztok Prezelj leta 1997 zapisal, da so vojaški odnosi z javnostmi del neoperativne aktivnosti oboroženih sil, katerih namen je vzpostavljanje ali ohranjanje dobrih odnosov z različnimi javnostmi in ustvarjanje sprejemljive podobe v javnosti, kar je pomembno za vsako vojsko. Da je temu res tako, je pokazalo veliko dogodkov med preoblikovanjem in profesionalizacijo Slovenske vojske pred vstopom v zvezo Nato in Evropsko unijo in po tem. S pospešenim razvojem informacijskih in komunikacijskih tehnologij, predvsem pa svetovnega spleta, se je večina prej »klasičnega« komuniciranja preusmerila na druge sodobnejše oblike ter načine komuniciranja. O razlogih za vključitev Slovenske vojske na družbena omrežja in prvih izkušnjah, ki jih je vojska pridobila od januarja do junija 2013, je leta 2013 pisala Nina Raduha, ki je analizirala začetno obdobje na omrežjih Facebook, Twitter, Blogger in Flickr. Na podlagi te analize bomo primerjali delovanje Slovenske

vojske na družbenih omrežjih v letih 2013 in 2021. Glede učinkovitosti in kakovosti te dejavnosti predstavljamo še nekatere druge kazalnike, ki so v zadnjih letih postali merilo uspeha delovanja družbenih omrežij, tudi na primeru Slovenske vojske.

DRUŽBENA OMREŽJA V SLOVENIJI
Družbena omrežja po podatkih Valicon, ki je opravil raziskavo med letoma 2018 in 2019, v Sloveniji uporablja 82 odstotkov prebivalcev Slovenije v starosti od 16 do 74 let. Ti imajo svoj profil na vsaj enem družbenem omrežju. To pomeni, da ima svoj profil na družbenem omrežju več kot 1,25 milijona slovenskih prebivalcev. Največ uporabnikov ima Facebook, in sicer nekaj manj kot milijon. Najhitrejša rast je bila ugotovljena na omrežju Instagram. Tam je imelo leta 2019 svoj profil 450.000

prebivalcev Slovenije, leta 2018 pa je bilo takih 397.000. Facebook je uporabljalo skoraj 800.000 prebivalcev na dan, Instagram pa blizu 300.000. Ti dve omrežji vodita v številu dnevni uporabnikov. Twitter pa je bil na tretjem mestu. Uporabljalo ga je več kot 50.000 prebivalcev na dan. Za primerjavo naj navedemo, da je Roman Bric z anketo leta 2008 ugotovil, da je intranet kot vir informacij takrat uporabljalo 12 odstotkov zaposlenih na Ministrstvu za obrambo, internet pa devet odstotkov. V samo desetih letih se je uporaba spleta nesluteno povečala, uporaba družbenih omrežij pa daje vtis, da njihovi priljubljenosti ni videti konca.

DRUŽBENA OMREŽJA IN SLOVENSKA VOJSKA
Slovenska vojska kot sodobna in družbeno odgovorna ustanova sledi trendom pri razvoju družbenih omrežij, ob tem pa

➤ Slovenska vojska sledi trendom pri razvoju družbenih omrežij.

➤ Primerjava dejavnosti Slovenske vojske na družbenih omrežjih v letih 2013 in 2021

PROFIL SV	FACEBOOK	INSTAGRAM	TWITTER
Začetek	maj 2012	december 2017	januar 2013
Število sledilcev junija 2013	14.000	/	247
Število sledilcev novembra 2021	26.478	8417	8465
Sledilci po starosti in spolu	največ moških, starih od 25 do 34 let (80 % od 18 do 54 let)	največ moških, starih od 18 do 34 let (64 %)	vplivna slovenska javnost (mediji, politična javnost ...)

PROFIL SV	FACEBOOK	INSTAGRAM	TWITTER
Število objav	1–2 na dan (kakovost nad količino)	1–2 na dan (kakovost nad količino)	vsaj 1 na dan
Vsebina (prilagojena publiki)	vsebine taktične ravni	vsebine taktične ravni	pretežno vsebine strateške/ operativne ravni
Aktualnost	življenje in delo enot SV	življenje in delo enot SV	aktualno/dnevno dogajanje (objava takoj po dogodku ali pred njim)

Dejavnosti Slovenske vojske glede na družbeno omrežje

jih tudi soustvarja. Za blagovno znamko Slovenska vojska brez dodatnih finančnih sredstev za te namene redno skrbita dva pripadnika Oddelka za odnose z javnostmi na Generalštabu Slovenske vojske, ki sta v stalnem stiku z drugimi pripadnicami in pripadniki. Ti predstavljajo pomemben gradnik pri komuniciranju z notranjo javnostjo v Slovenski vojski in na Ministrstvu za obrambo ter z drugimi zunaj obrambnega sistema. Slovenska vojska se je za komuniciranje na družbenih omrežjih osredotočila na Facebook, Instagram in Twitter.

NAŠA ZGODBA

Iz temeljnih nalog Slovenske vojske, ki so določene v Zakonu o obrambi in so naše dnevno poslanstvo, izhajajo zgodbe in dogodki, ki jih pripovedujemo slovenski javnosti, in sicer s ciljem približati slovenskega vojaka, njegovo delo in pomen aktivnosti Slovenske vojske v službi domovine slovenskim javnostim. Izhajamo iz dnevnih nalog pripadnic in pripadnikov. Te obsegajo vojaško izobraževanje in usposabljanje za oborožen boj in druge oblike vojaške obrambe, zagotavljanje potrebne ali zahtevane pripravljenosti, vojaško obrambo ob napadu na državo, sodelovanje pri zaščiti in reševanju ob naravnih in drugih nesrečah v skladu s

svojo organizacijo in opremljenostjo ter opravljanje obveznosti, ki jih je država sprejela v mednarodnih organizacijah in z mednarodnimi pogodbami. Slovenska vojska o svojem delu obvešča pravočasno, verodostojno, objektivno in skladno z interesi javnosti, ki ji sledijo na posameznem omrežju. To je namreč naloga odnosov z javnostmi, ki so le eden izmed stebrov strateških komunikacij, visoko na lestvici prednostnih nalog v zavezništvu. Le tak način upravljanja odnosov z javnostmi ohranja in dviguje kakovost glede zaupanja v organizacijo in njen ugled v javnosti. Pri tem ne smemo pozabiti temeljnega pravila, da lahko napačen pristop pri komuniciranju z javnostmi uniči odlično poslovno odločitev, še tako odličen pristop pa ne reši napačne poslovne odločitve.

NAUČENE IZKUŠNJE

Družbena omrežja se ves čas spreminjajo, izboljšujejo in posodabljaajo, zato jih je treba nenehno spremljati in biti v koraku s časom za izzive prihodnosti. V preteklih letih smo se naučili, da je glede objavljanja na družbenih omrežjih pomembno vedeti in upoštevati, kdaj je pravi trenutek za objavo, predvsem glede na letni čas, vreme in dan v tednu. Prav tako je treba vedeti, kako javnostim približati delo Slovenske vojske, saj je ob poplavi informacij publika dojemljiva za kratka, razumljiva sporočila, ter katere vsebine objaviti na katerem omrežju glede na zanimanje sledilcev in s kakšnim slikovnim gradivom predstaviti posamezno vsebino. Zanimiv je podatek, da je le malo komentarjev na družbenih omrežjih Slovenske vojske negativnih, še manj jih zahteva urednikov poseg. Negativni komentarji so večinoma iz vrst Slovenske vojske. Ob tem naj spomnimo, da bomo uredniki veseli poslanih pripomb. Trudili se jih bomo upoštevati, če bodo zadevale odnose z javnostmi. Na družbenih omrežjih smo odzivni. Odgovorimo v manj kot dveh urah, saj verjamemo, da javnosti od nas to upravičeno pričakujejo. Analitični podatki kažejo, da smo pri upravljanju družbenih omrežij uspešni. Pri komuniciranju na družbenih omrežjih nam s fotografskim in videogradivom pomaga veliko »stalnih sodelavcev« iz Slovenske vojske. Pripadniki Slovenske vojske nam gradivo lahko pošiljate na spletni naslov Oddelka za odnose z javnostmi ooj.gssv@mors.si. K sodelovanju pri predstavljanju vojaškega poklica vabimo tudi druge, ki bi želeli predstavljati delo enot na družbenih profilih Slovenske vojske. Veselimo se zanimivih in aktualnih utrinkov, ki jih bomo v Oddelku za odnose z javnostmi pred objavo pregledali in uredili. Spomniti pa moramo, da še tako dobra fotografija potrebuje ustrezen komentar ali vsaj opis za boljše razumevanje zgodbe, ki jo želimo deliti z drugimi.

STROJENJE KOŽE

Če se naši predniki ne bi naučili strojiti kožo, bi verjetno izumrli že pred več tisoč leti. V italijanskih Alpah so leta 1991 odkrili mumificirano truplo človeka, ki je staro več kot 5000 let. In ta človek je bil oblečen v oblačila iz živalskih kož. Še danes znanstveniki preučujejo, kako so takrat ustrojili kožo, vendar le ugibajo. Ne bomo pa trdili, da so uporabljali način, ki vam ga bomo predstavili.

Opisali bomo tako imenovano strojenje z možgani (angl. brain tanning). Ne gre ravno za pravo strojenje, zagotovo pa prepreči, da bi koža zaradi vremenskih vplivov začela razpadati. Kakor koli že, tako obdelana koža je mehka in trpežna, iz nje pa lahko sešijemo marsikaj. Vsaka koža je sestavljena iz treh slojev, notranjega, srednjega in zunanjega. Za nas je uporaben samo srednji sloj, zato moramo preostalo odstraniti. Ko očistimo notranjo stran, moramo postrgati še zunanjo plast. Kožo moramo zato najprej za več dni namočiti v vodo. Občasno preverimo, če se dlaka lepo puli. Verjetno bo z lahkoto odstopala. Če dobro pogledamo, je pod dlako še en tanek sloj, ki je skoraj enake barve kot srednji sloj kože, zato ga je težko opaziti, je pa zelo pomembno, da ga odstranimo. Očiščeno kožo pustimo na suhem, da se posuši. Postala bo trda in skoraj prosojna. Da bi jo ustrojili, damo v posodo možgane živali in jih prelijemo s toplo vodo, ki postane sivo mlečna. V to raztopino počasi stlačimo celotno kožo. To se bo zdelo nemogoče, glede na to, kako trda je koža. Vendar se bo ta ob stiku s tekočino hitro omehčala. Kožo je v tekočini najbolje pustiti čez noč in jo občasno malo premešati. Ponoči se bo koža dobro prepojila. Ko jo vzamemo iz tekočine, jo ovijemo okoli dveh palic. Pri tem potrebujemo pomoč. Z uporabo palic dosežemo, da bo raztopina pronicala iz notranjih delov navzven in se bo koža v celoti prepojila. Obenem pa bo raztopina odtekla, kar bo pozneje pripomoglo k hitrejšemu sušenju. Kožo lahko tudi ovijemo okoli drevesa in jo sami navijamo na palico. To večkrat ponovimo. Nato kožo razgrnemo in posušimo. To je fizično najnapornejše delo, koža se mora namreč sušiti v naših rokah. Če bi jo nekam obesili in pustili, bi se posušila in spet postala trda. Tako pa moramo kožo ves čas mečkati in jo raztegovati. Ob drgnjenju kože bomo opazili, da se ta zaradi trenja začne segrevati in sušiti. Ta postopek lahko traja tudi več ur. Pomembno je, da ne odnehamo, dokler ni koža popolnoma suha in mehka. Pravilno zmečkana in raztegnjena koža je kot najmehkejša odeja. Suha in raztegnjena koža je snežno bela in mehka. Če smo bili prepočasni in je že postala rahlo trda, jo lahko le malo poškopimo z vodo in ponovno mečkamo do suhega. Če nam je vse to uspelo, smo na dobri poti, ne pa še na cilju. Če bi to kožo ponovno navlažili in pustili, bi se ponovno posušila in postala trda. Zato jo moramo narediti vodotesno. To naredimo s prekajevanjem. Vendar tudi to ni preprosto opravilo. Indijanci so kožo sešili skupaj naokoli po robovih, da so dobili nekakšen žakelj. Kožo so privezali tako, da je vanjo prihajal dim iz luknje v tleh, v kateri je gorel kos lesa. Dim, ki je zavzel notranjost žaklja, je bil prisiljen pronicati skozi pore navzven. Če bi kožo samo obesili v dim, bi bila prekajena samo površinsko. Ko koža na zunanji strani rahlo porjavi, jo obrnemo naokoli kot nogavico in postopek ponovimo. Nato žakelj iz kože

BESEDILO IN FOTO Igor Fortuna

razparamo po šivih in dobimo najmehkejšo in uporabno usnje, kar si ga lahko predstavljamo. Tako strojeno kožo lahko zdaj pustimo na dežju, pa bo ostala mehka tudi, ko se bo posušila.

Prikaz postopka strojenja
kože po korakih

NAGRADNA KRIŽANKA

FOTO Bruno Toič

								PETNAJSTA GRŠKA CRKA	MATEMATIČNI IZREK	KUNEC Z VISEČIMI UHLJI	SLAVKO THEC	PODZEMNI ŽUŽKOJED	MESTO NA HONŠUJU	REMI PRI ŠAHU
								NAPRAVA ZA PREISKOVANJE UŠES						
								MIZA S KORTOM ZA MESENJE						
								DELEC Z ELEKTRIČNIM NABOJEM			ZMKAVT. LOPOV			
								HR. HEROJ (JOSIP)			IGRA S KARTAMI			
								SL. HARMONIK. (LOUZE)				ODREDBA, ODLOČITEV	TRDA KOVINA (h)	NEKDANJA ALPSKA SMUČARKA BOKAL
														
Avtor: Vladimir Milovanović, NAJETO PERO	IGRALEC RAVNOHRIB	MESTO V SEVERNI SVICI	PLATINA	STARA MAMA, BABICA	PRELOM RIBŠKA VRVICA					REKA NA POLJSKEM				
										PESNIŠKA OBLIKA				
DRUGA POLOVICA DNEVA									MESTO V DALMACIJI					
									IME VEČ PAPEŽEV					
POKRAJINA NA SAŠKEM									PREDMET ZA HRAMBO					
									NAJVEČJA KOP. ŽIVAL					
VENO TAUFER			PRISTAN. V IZRAELU					POTOMEČ			SRBSKI PISATELJ (DANILO)			
			OJDIPOVA MATI					RIMSKI BOG LJUBEZNI			KRMAR			
DENARNA ENOTA V ROMUNIJI				VRETENASTA TVORBA								JA(K)		
				GL. MESTO SUDANA								RUSKI DRŽAVNIK HRUŠČOV		
RAKUNJI PES V AZIJI					REKA V ETIOPIJI				BODICA				UMETNA SVILA	MOLIVEC V UMETNOSTI
					ŽELEZARNA PRI CELJU				INDUSKO DUHOVNO SREDIŠČE					
	TABOR, KAMP	SL. PISAT. (IGO)					OSEBNI ZAMEK			TELOVADEC CERAR				
		REKA V JUŽNI AFRIKI					GANSKI DIPLOM. (KOFI)			PREGRETI VODNI HLAPI				
OBDOBJE KENOZOKA									RADUSKI NAPOVEDOV.					
									NABIRALKA BISEROV					
ŠKOTSKA PEVKA (SHEENA)								SOBNA RASTLINA S PERNATIMI LISTI						
ZAKLJUČNI IZPIT NA SREDNJI ŠOLI								MARATONSKI TEK						
OGENJ PRI GORENJU								OKRASNA RASTLINA REPATIŠČR						

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke:
VARNI V EVROPI.
Nagrade prejmejo:
✦ **Maruša Manfreda**, Ljubljanska cesta 44, 3000 Celje,
✦ **Boštjan Volk**, Skrilje 47 a, 5263 Dobravlje,
✦ **Andrej Žerdin**, Velika Polana 153 a, 9225 Velika Polana.
Nagrajencem čestitamo.

Pravilne rešitve tokratne križanke nam pošljite do srede, 12. januarja 2022, na naslov **Uredništvo Revije Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana** ali na elektronski naslov **urednistvo.sv@mors.si**.

POIŠČI 5 RAZLIK

REŠITEV IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

FOTO IN RAZLIKE Bruno Toič

Jaslice bodo tudi letos krasile naše domove in mesta. Spominjajo nas na Odrešenika, po katerem je v naših življenjih zasijala luč. To rojstvo je bilo veselje za vse. K Odrešeniku so pred 2021 leti prišli vsi sloji, od pastirjev pa vse do kraljev.

In kako smo mi povezani s tem prastarim rojstvom? Kakor se je Odrešenik takrat rodil v konkretnost med ljudi, prihaja med nas tudi letos. Rojeva se v »štalo« našega življenja. S svojim žarom bo ogrel vsakega, učenega, preprostega, bolnega ali zdravega. Pregnal bo temo v srcu, tako da ne bosta v njem več kraljevala negotovost in strah. Le odpreti se mu moramo.

Naj nas luč novorojenega Odrešenika predrami, da se bomo lahko zaupali drugim. Kljub izrednim razmeram najdimo pot do sočloveka.

Spodbudna misel BOŽIČNA POSLANICA

Blagoslovljen božič, ponosen dan samostojnosti in enotnosti ter miru polno leto 2022.

Vojaški vikariat

Ameriški diplomat Haroon Ullah je v monografiji z naslovom *Digital world war* predstavil družbena omrežja, digitalne tehnologije in inovacije, ki so v 21. stoletju pustili močan pečat v

islamskem svetu ter politiki. Med arabsko pomladjo je njihov pomen zrasel in od takrat prevladujejo v razpravah o političnem dogajanju v tem delu sveta, glavno vlogo so imeli tudi pri spletnem novačenju Islamske države. Avtor je v knjigi orisal njihovo vlogo v povezavi s političnimi razmerami, vpliv na regionalno in mednarodno politiko ter diplomacijo, posebej pa je predstavil še uporabo temnega spleta, hekanja in digitalnih napadov.

Spletni družbeni mediji in platforme so na muslimanskem Bližnjem vzhodu, v državah severne Afrike ter južne in jugovzhodne Azije tako pozitivno kot negativno vplivali na odnose med političnimi režimi ter državljani. Sprva so omogočili demokratičen upor proti preživelim političnim elitam, nato pa so jih za svoje delovanje poleg verskih konservativcev prevzeli še skrajneži. Prvi povezujejo religijo in digitalno tehnologijo, da bi lažje uresničili politične ambicije in prevzeli oblast, drugi pa za pridobivanje tujih borcev, financiranje in vzbujanje strahu med civilnim prebivalstvom. Avtor je zato med njimi zarisal ostro ločnico, ko je prikazal uporabo spleta in spletnih platform kot oblik informacijskega orožja za manipulacijo ter doseganje namena. Opisal je, kako se islamisti in skrajneži obračajo na sledilce, radikalizirajo mlade, jih pridobivajo na svojo stran in mobilizirajo ter spodbujajo k uporabi trenutni oblasti ali pozivajo k sveti vojni za uresničitev radikalne vizije islamske utopije. Predstavil je orožja, ki jih imajo na voljo za spletno bojevanje, in poudaril, da jih poleg njih uporabljajo tudi vlade, uveljavljene politične stranke in hekerji. Ocenil je še vlogo družbenih omrežij v uporih in njihov pomen pred uvedbo digitalnih tehnologij in po njej ter pojasnil, zakaj je informacijsko-komunikacijska tehnologija spodbudila oblikovanje novega muslimanskega internacionalizma.

Ana Brodnik, KIZC

Prebrali smo knjigo DIGITAL WORLD WAR

V spomin GAŠPERJU AHAČIČU

Nepričakovano in veliko prezgodaj nas je zapustil sodelavec vodnik Gašper Ahačič, ki je med nas širil smeh ter pozitivno energijo. Spominjali se ga bomo kot pripadnika in prijatelja, ki nam je bil vedno pripravljen pomagati in je znal na najlepši način motivirati sodelavce.

V našo enoto je prišel pred osmimi leti, pri komaj 22 letih. Ves čas je izpopolnjeval svoje znanje in pridobival vojaške izkušnje, saj je imel rad vojaško življenje, kar se je kazalo tudi na njegovi poklicni poti. V zadnjem letu je uspešno končal Šolo za podčastnike. Leta 2017 je bil del kontingenta na mednarodni misiji na Kosovu. Svojo željo pomagati drugim je izkazoval tudi kot vojaški bojiščni reševalec, vojaško znanje pa je delil z mlajšimi generacijami kot inštruktor na tečaju za desetnike na podčastniški šoli. Spomladi nas je pretresla huda prometna nesreča, v kateri je bil udeležen. Med rehabilitacijo je dokazoval svojo neverjetno voljo do življenja, s svojim značajem pa, da so tudi na videz nemogoči dosežki mogoči. Na samosvoji način je pogumno in trmasto vztrajal na svoji poti.

Njegova ljubezen do gora ga je gnala tja vsak dan, pogosto pred službo in po njej. Gore so bile njegov dom, saj se je tam počutil varnega. Gore so brezmejne, kakor so bile brezmejne njegove sanje. Oboževal je sončne vzhode na vrhovih, svoja doživetja pa nesebično delil z nami, sodelavci. Predstavljal nam je temelj pozitivne vztrajnosti.

Težke in lepe stvari, vse se končajo. Težave izginejo v pozabo, lepo pa ostane. V tem je skrivnost življenja.

Dragi Gašper, postal si del narave, v katero si rad zahajal. Zahvaljujemo se ti za gorske zgodbe, ki si nam jih pripovedoval. Pogrešali bomo tebe, tvojo pozitivno energijo in tvoj prikupen smeh.

Pripadniki Enote za komunikacijske in informacijske sisteme

V spomin FRANCU DEBEVCU

V 76. letu starosti se je za vedno poslovil nekdanji sodelavec Ministrstva za obrambo Franc Debevc - Ferenc. V obrambnem sistemu je deloval od leta 1986 in vse do upokojitve leta 2004. S svojimi pokončno držo, predanostjo, delovno vnemo ter iskrim smislom za humor je bil vzor mladim in starejšim sodelavcem vse do upokojitve. Tudi v tretjem življenjskem obdobju je ostal aktiven, ohranjal je stike s svojimi nekdanjimi sodelavci. Ferenc, hvaležni smo, da si nam bil vedno pripravljen pomagati in si nas znal nasmejati. Pogrešali te bomo.

Sodelavci Ministrstva za obrambo

REVIIJA SLOVENSKA VOJSKA JE INTERNO
INFORMATIVNO GLASILO O VOJSKI,
OBRAMBI TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.

UREDNIK: Marko Pišlar

NOVINARKA: Jerneja Grmadnik

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese, Tina Pečovnik

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1/471 26 62

Faks: +386 1/431 12 42

Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVNA ZASNOVA: Agencija Adeo

OBLIKOVANJE

IN LIKOVNO-TEHNIČNO UREJANJE:

Polona Čelhar, Lepa reč

TISK: Tiskarna Skušek, d. o. o.

NAKLADA: 7600 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Bruno Toič

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno
stališče Ministrstva za obrambo RS.
Nenaročenega gradiva in fotografij
ne vračamo.

Naslednja številka izide 31. januarja 2021.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

Revija Slovenska vojska je
članica Evropskega združenja
vojaških novinarjev (EMPA).

Srečno, zdravo in veselo novo leto 2022

VAM ŽELI UREDNIŠTVO REVIJE SLOVENSKA VOJSKA

